

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO PATVIRTINIMO

2015 m. kovo 26 d. Nr. T-96
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Pakruojo rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**

patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės 2015 metų socialinių paslaugų planą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Merė

Asta Jasiūnienė

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. BENDRA INFORMACIJA

Pakruojo rajono savivaldybės Socialinių paslaugų 2014 metų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu (Žin., 2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos“ ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“. Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų planai rengiami nuo 2007 metų. Pagrindinis prioritetas išlieka nepakitęs – nestacionarių socialinių paslaugų plėtra, nes būtent šios paslaugos yra priimtinesnės, artimesnės namų aplinkai, pigesnės. Tačiau socialinių paslaugų planų įgyvendinimui reikalingos lėšos kasmet didėja.

Socialinės paslaugos traktuojamos kaip paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Socialinės paslaugos teikiamos įvertinus atskirų asmenų, socialinių žmonių grupių, bendruomenės socialinius poreikius ir kuriant socialinių paslaugų tinklą bendruomenėje.

Socialinių paslaugų įstatymas bei jo poįstatyminiai aktai reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą, jų teikimą, finansavimą, mokėjimą už paslaugas ir aiškiai apibrėžia savivaldybių ir valstybės reikalavimų specifiką, detalizuojant šių paslaugų priežiūrą ir kontrolę.

Socialinių paslaugų įstatymas numato, kad kiekvienos savivaldybės administracijoje turi būti įsteigtas skyrius, atsakingas už socialinių paslaugų ir kitos socialinės paramos organizavimą. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius, vadovaudamasis šio Įstatymo nuostatomis, kasmet analizuoja socialinių paslaugų poreikį, planuoja jų rūšis, apimtį.

2. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO IR PLĖTROS TIKSLAI

Pakruojo rajono savivaldybės socialinėse įstaigose socialinių paslaugų organizavimas, jų teikimas ir plėtra orientuojami į socialines paslaugas kaip socialinės atskirties mažinimo veiksnį. Keliama tokie šios vizijos įgyvendinimo tikslai:

- Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas.
- Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.

3. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO RENGĖJAI

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus vedėja Daiva Rutkevičienė, Neįgaliųjų reikalų ir socialinių paslaugų poskyrio vedėja – Alma Stankevičienė.

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus vedėja Giedrė Židonienė.

Socialinių paslaugų planas buvo rengiamas konsultuojantis su Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojais, seniūnijų specialistais, rajono socialinių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais bei kitais socialiniais partneriais. Parengto socialinių paslaugų plano projektas buvo aptartas rajono socialinių įstaigų vadovų pasitarime ir Socialinių paslaugų teikimo komisijos posėdyje 2014 m. spalio mėnesį, seniūnijų socialinių darbuotojų pasitarime 2014 m. gruodžio mėnesį. Per susitikimus buvo analizuojami gyventojų socialinius poreikius lemiantys veiksniai, esama socialinių paslaugų infrastruktūra, aptarti socialinio darbo prioritetai ir tikslai, priemonės, kaip pasiekti tikslus, numatytos socialinių paslaugų plėtros kryptys.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

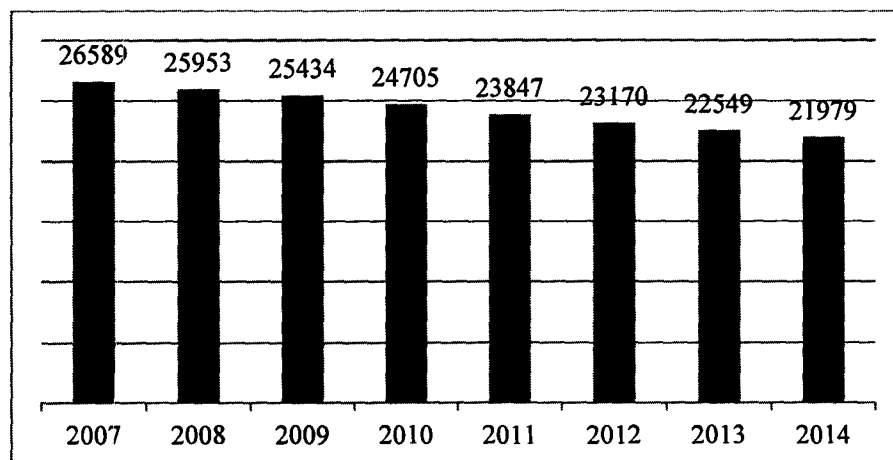
4. PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS, EKONOMINĖS, DEMOGRAFINĖS SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

Pakruojo rajono savivaldybė yra viena šiaurusių savivaldybių šalies šiaurėje. Pakruojo rajonas užima 1 316 kv. m. teritoriją, iš kurių 71,4 proc. užima žemės ūkio naudmenos, 19,6 proc. – miškai, 1,6 proc. – keliai, 2,3 proc. – užstatyta teritorija, 2,0 proc. – vandenys ir 3,1 proc. – kita žemė. Pakruojo rajono savivaldybė yra ketvirta pagal dydį Šiaulių apskrities savivaldybė.

Pakruojo rajonas šiaurinėje dalyje ribojasi su Latvijos siena, šiaurės vakaruose su Joniškio rajonu, vakaruose – su Šiaulių rajonu, pietuose – su Radviliškio rajonu, o pietryčiuose ir pietuose – su Panevėžio bei Pasvalio rajonais. Rajonas patenka į Šiaulių ir Panevėžio miestų įtakos zoną. Taip pat Pakruojo rajonas patenka į Valstybinį Lietuvos-Latvijos pasienio regioną. Rajone yra 2 miestai – Pakruojis ir Linkuva bei 5 mažesni miesteliai. Rajoną sudaro 8 seniūnijos: Guostagalio, Klovainių, Lygumų, Linkuvos, Pakruojo, Pašvitinio, Rozalimo ir Žeimelio. Pakruojo rajono administracinis centras – Pakruojo miestas, turintis gerą susisiekimą su didžiais Lietuvos miestais.

Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja. 2014 m. pradžioje Pakruojo rajono savivaldybėje gyveno 21 997 gyventojai, o 2013 m. 22 549 gyventojai. Tai sudarė 7,7 proc. Šiaulių apskrities ir 0,7 proc. šalies gyventojų. Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja. 2014 m. duomenis palyginus su 2007 m. duomenimis gyventojų skaičius savivaldybėje sumažėjo 17,3 proc. Šalyje gyventojų skaičius 2007-2014 m. pradžioje mažėjo 9,4 proc., Šiaulių apskrityje 14,8 proc. Apskrityje gyventojų skaičius sparčiausiai mažėjo Akmenės rajono savivaldybėje (18,7 proc.).

Gyventojų skaičius Pakruojo rajono savivaldybėje 2007-2014 m. pradžioje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

1 lentelė

Gyventojų tankumas (gyventojų skaičius viename km²) Pakruojo rajono savivaldybėje yra mažiausias Šiaulių apskrityje ir 2014 m. pradžioje siekė 16,7 gyventojai / km². Tais pačiais metais Šiaulių apskrities gyventojų tankumas buvo 33,5 gyventojai / km², šalies – 45,1 gyventojai / km².

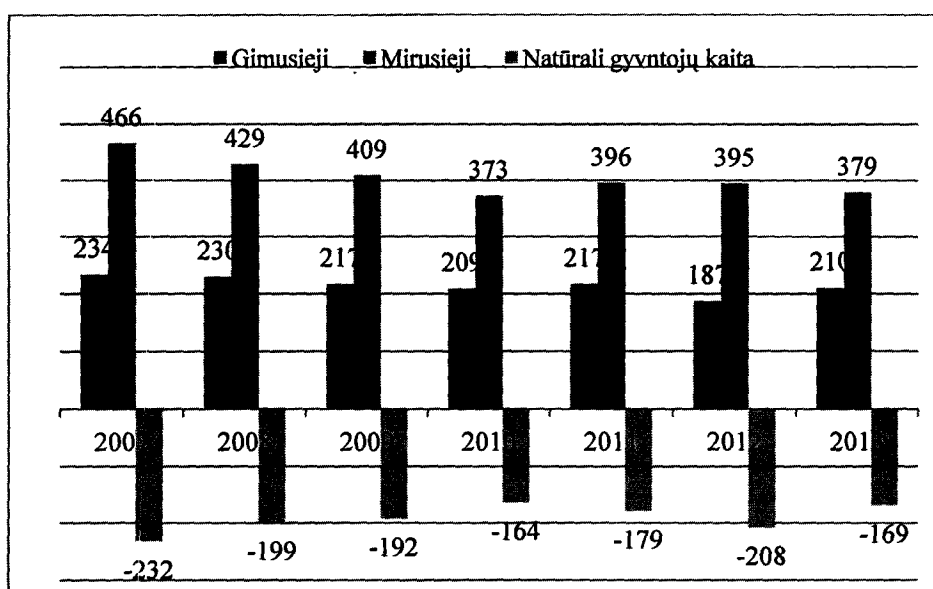
2013 m. Pakruojo rajono savivaldybėje gimė 210 naujagimių. 2013 m., lyginant su 2007 m., gimstamumas rajone sumažėjo 10,3 proc. Gimusiųjų skaičius 2007-2013 m. taip pat mažėjo šalyje (0,4 proc.), Šiaulių apskrityje (6,5 proc.), visose apskrities savivaldybėse bei Pasvalio rajono (12,2 proc.) ir Skuodo rajono (7,7 proc.) savivaldybėse.

Mirusiųjų skaičius Pakruojo rajono savivaldybėje 2007-2013 m. mažėjo 18,7 proc. (nuo 466 iki 379 mirusiųjų). Mirusiųjų skaičius taip pat mažėjo šalyje (9,0 proc.), Šiaulių apskrityje (10,9 proc.), visose apskrities savivaldybėse bei Pasvalio rajono savivaldybėje (20,6 proc.). Mirusiųjų skaičius augo Skuodo rajono savivaldybėje (4,5 proc.).

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2007-2013 m. laikotarpiu Pakruojo rajono savivaldybėje neigiama natūrali gyventojų kaita svyravo nuo -164 iki -232. Natūrali gyventojų kaita 2007-2013 m. taip pat buvo neigiama šalyje, Šiaulių apskrityje, visose apskrities savivaldybėse.

Gimusieji, mirusieji ir natūrali gyventojų kaita Pakruojo rajono savivaldybėje 2007-2013 m.

2 lentelė

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. Pakruojo rajono savivaldybėje darbingo amžiaus gyventojai sudarė 60,0 proc. (2012 m. – 59,8 proc.), vaikai (iki 15 metų amžiaus) – 15,9 proc. (2012 m. – 16,1 proc.), pensinio amžiaus žmonės – 24,1 proc. visų gyventojų. 2007–2013 m. savivaldybėje mažėjo vaikų iki 15 metų amžiaus, daugėjo darbingo amžiaus ir pensinio amžiaus gyventojų bendroje gyventojų skaičiaus struktūroje. Gyventojų senėjimo tendencijos būdingos visai Lietuvos visuomenei. Demografinės senatvės koeficientas per pastaruosius 7 metus Pakruojo rajone padidėjo 35,7 %, Lietuvos Respublikoje – 19,2 %, Šiaulių apskrityje – 32,7 %. Padidėjęs demografinės senatvės koeficientas rodo, kad visuomenė Pakruojo rajone senėja labiau nei Lietuvoje ar Šiaulių apskrityje. Tam įtakos turi mažas gimstamumas ir didelis mirtingumas, tai rodo demografinės pusiausvyros praradimą – neatsinaujantį gyventojų skaičių ir sparčiai senėjančią visuomenę.

Įvertinus bendrąją socialinių visuomenės padėties pėjimą ir socialinių rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti

konkrečią socialinių paslaugų teikimo veiklą. Didelės emigracijos fone vyksta akivaizdus visuomenės senėjimas ir daugėja su emigracija susijusių socialinių problemų.

4.1. VIDUTINIS METINI GYVENTOJŲ SKAIČIUS IR SUDĖTIS

Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų skaičius ir sudėtis

3 lentelė

Eil. nr.	Rodiklis	Gyventojų skaičius				
		2010	2011	2012	2013	2014
1		1	2	3	4	5
1.	Gyventojų skaičius iš viso, iš jų:	26 561	25 740	23 203	22 549	21 566
1.1.	Miestuose:	7 359	6 716	6 570	6 426	6 290
1.1.1.	Pakruojyje	5 628	5 160	5 045	4 984	4 900
1.1.2.	Linkuvoje	1 731	1 556	1 525	1 442	1 390
1.2.	Kaimuose	19 202	19 024	16 633	16 123	15 276
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:					
2.1	Pensinio amžiaus gyventojai	5 274	5 546	5 551	5 430	5 719
2.2.	Suaugę neįgalūs asmenys	2 999	3 897	3 862	4 121	3 061
2.3.	Vaikai	5 601	4 827	4 605	4 324	3 983
2.4.	Jaunimas	6 305	4 684	4 506	4 398	4 117
2.5.	Neįgalūs vaikai	245	228	223	217	208
2.6.	Socialinės rizikos vaikai	102	91	75	60	50
2.7.	Šeimų (trys ir daugiau vaikų) skaičius	707	358	312	280	448
3.	Socialinės rizikos šeimos	162	162	148	149	138
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	428	422	386	392	356
5.	Globojamų vaikų skaičius	157	181	196	168	163
6.	Darbingo amžiaus gyventojų skaičius	16 588	14 234	13 766	13 481	11 864

Informacija: Statistikos departamento prie LRV duomenys; Lietuvos socialinio žemėlapis, Darbo biržos, Sodros ir kita informacija

Pakruojo rajone daugiau žmonių gyvena kaimuose. Tai reiškia, kad rajono savivaldybės specialistai daugiau dėmesio turi skirti kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančių asmenų socialinės atskirties prevencijai.

2013 metais Pakruojo rajono gyventojų sudėtis procentais:

- pensinio amžiaus gyventojai – 26,5 %;
- darbingo amžiaus asmenys – 55 %;
- vaikai – 18,5 %, iš jų:
 - vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose - 9 % nuo visų rajono vaikų skaičiaus;
 - globojamų vaikų skaičius 4 % nuo visų rajono vaikų skaičiaus.

Kiti rodikliai:

- suaugę neįgalūs asmenys – 14 % visų rajono gyventojų;
- neįgalūs vaikai – 1 % visų rajono gyventojų;

4.2. GYVENTOJŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIUS LEMIANTYS VEIKSNIAI

Socialinių paslaugų tikslas – suteikti socialinę pagalbą asmenims (šeimoms), nesugebantiems (-ioms) pasirūpinti savo asmeniniu ir socialiniu gyvenimu, sudarant jiems sąlygas stiprinti savo gebėjimus patiems spręsti iškylančias socialines problemas ir siekiant sumažinti ar išvengti socialinės atskirties.

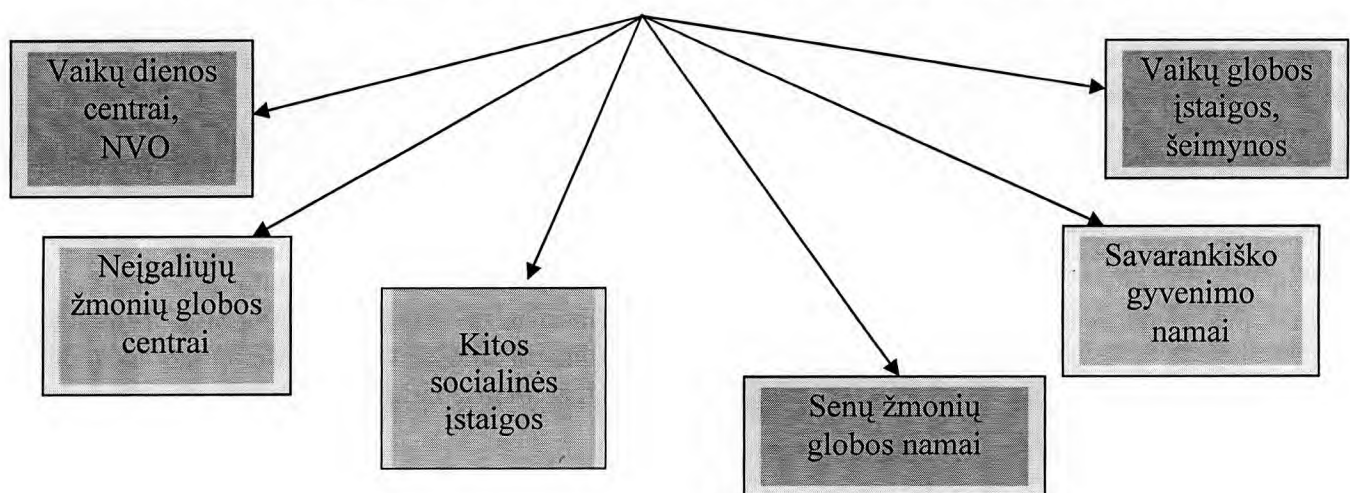
Socialines paslaugas gali gauti įvairios žmonių grupės (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 2006 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“). Socialinių paslaugų gavėjai gali būti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių asmenys:

- likę be tėvų globos vaikai ir jų šeimos;
- socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos;
- vaikai su negalia ir jų šeimos;
- senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos;
- šeimos, kurios augina neįgalius vaikus;
- suaugę neįgalūs asmenys ir jų šeimos;
- socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos;
- socialinės rizikos šeimos;
- kiti asmenys.

Socialinės paslaugos gali būti teikiamos tiek socialinių paslaugų įstaigose (globos namuose, nakvynės namuose, dienos centre, socialinių paslaugų centre ir kt.), tiek asmens namuose. Savivaldybė atsakinga už socialinių paslaugų teikimą jos teritorijoje nuolat gyvenantiems asmenims, todėl ji ir yra didžiosios dalies socialinių paslaugų steigėja.

Pagrindinis uždavinys – teikti prioritetą kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą. Socialinių paslaugų įstaigų tinklas rajone kurtas keletą metų: veikia stacionarios socialinės globos įstaigos, Nestacionarių socialinių paslaugų centras, dienos centrai ir bendruomenių centrai. Čia teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos, nes pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą rajono gyventojų.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS PAGRINDAI RAJONE

1 pav. Socialinės rūpybos skyriaus informacija

PAKRUOJO RAJONE VEIKIANTYS SOCIALINĖS VEIKLOS OBJEKTAI (namai, centrai, padaliniai, šeimos)

Istaigos (padaliniai), kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybė

- Linkuvos socialinių paslaugų centras;
- Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai;
- Linkuvos socialinių paslaugų centras Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms;
- Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai;
- Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras;
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras;
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Laikino gyvenimo namai;
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Pagalbos į namus tarnyba;
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Bendruomeninių paslaugų tarnyba;
- Globos poskyris prie Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus VšĮ Pakruojo ligoninėje

Istaigos, kurių steigėjas yra visuomeninės organizacijos

- Pamūšio šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai
- Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras
- Pakruojo šv. J. Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras
- Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras
- Olgos Sipavičienės šeimyna
- Renetos Kalėdienė šeimyna
- Rimanto Mundrio šeimyna
- VšĮ „Retenė“
- Klovainių miestelio bendruomenės centras
- Rozalimo bendruomenės soc. pagalbos centras
- Grikpėdžių bendruomenės centras

BENDROSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.

Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniaisiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos.

Svarbus uždavinys – **skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas, suteikti visokeriopą pagalbą visuomeniniams partneriams, siekiant sudaryti optimalias sąlygas žmogui jam įprastoje aplinkoje.**

Jau daugelį metų aktyviai veikia visuomeninės neigalių žmonių organizacijos, bendruomenės, ieškoma savanorių, kurie galėtų teikti nestacionarias paslaugas, siekiama padėti žmogui, sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi jam pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Veikia Rozalimo bendruomenės socialinės pagalbos centras, kitų bendruomenių centrai, kur bendrauti, užsiimti, teikti tarpusavio pagalbą renkasi įvairių socialių grupių asmenys. Pakruojo rajone veikia 21 socialines paslaugas teikiančių veiklos objektų.

Bendrosios socialinės paslaugos suteiktos Pakruojo rajono gyventojams 2014 metais rajono biudžetinėse įstaigose

4 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos, organizacijos pavadinimas	Socialinės paslaugos pavadinimas								Visos
		Informavimas	Konsultavimas	Tarpininkavimas ir atstovavimas	Maitinimo organizavimas	Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne	Transporto organizavimas	Sociokultūrinės paslaugos	Asmens higienos	
1.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	584	89	171	3 930	-	2 408	3 962	3 273	14 417
2.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	1 572	329	12 227	6 500	15	139	2 996	38	23 816
3.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	7 203	1 410	430	3 800	448	40	565	1 560	15 456
Iš viso		9 359	1 828	12 828	14 230	463	2 587	7 523	4 871	53 689

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Šios socialinės įstaigos, kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybės taryba bendrąsias socialines paslaugas teikia biudžeto lėšomis.

Kitos paslaugos, teikiamos rajono gyventojams

5 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	2008 m.		2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.		2013 m.		2014 m.	
		Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.	Asmenų sk.	Vienetai sk.
1.	Būsto pritaikymas	9		3		3		-		2		2		3	
2.	Aprūpinimas tech. pagalbos priemonėmis	678	913	350	503	405	432	397	432	310	341	317	347	297	401

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

SPECIALIOSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimais) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka.

Specialiosioms paslaugoms priskiriama:

- 1) socialinė priežiūra;
- 2) socialinė globa.

Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laikino apnakvindinimo bei kitos paslaugos. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros.

Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

Specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos Pakruojo rajone

6 lentelė

Metai	Socialinė priežiūra					Socialinė globa		
	Pagalba į namus	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	Laikinas apnakvindinimas	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	Dienos socialinė globa	Trumpalaikė socialinė globa	Ilgalaikė socialinė globa
2010	119	6	26	9	6	3	78	54
2011	125	15	28	8	8	5	90	54
2012	137	149	30	10	6	7	144	57
2013	142	162	33	21	4	8	109	94
2014	160	162	28	9	5	9	117	94

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Nuo 2006 m. seniūnijose dirba socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis. Rajone nežymiai kinta socialinei rizikos grupei priklausančių šeimų, kuriose auga nepilnamečiai vaikai iki 18 metų amžiaus, skaičius (žiūrėti 21 lentelę).

Specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos asmenims, turintiems sunkią negalią

7 lentelė

Specialinių socialinių paslaugų gavėjai	Metai														
	2010			2011			2012			2013			2014		
	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras
Viso:	122			142			168			184			183		
<i>Bendras gavėjų skaičius istaigoje</i>	24	53	45	25	53	64	23	64	81	24	91	69	24	94	65
<i>Iš jų: asmenys su sunkia negalia</i>	13	14	6	16	20	10	12	26	20	12	30	18	13	37	20

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Savivaldybės administracija perka specialiąsias socialines paslaugas arba jas finansuoja pagal socialinių paslaugų programas. Tam sudaromos socialinių paslaugų teikimo sutartys. Socialinės globos kainas tvirtina steigėjas.

Socialinių paslaugų kainos nebiudžetinėse rajono socialinėse įstaigose (litas)

8 lentelė

Įstaigos pavadinimas	Metai	Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai (1 asm. mėnesiui)	Lygumų vaikų dienos centras (1 asm. 1 mėn.)	Pakruojo parapijos vaikų dienos centras (1 asm. 1 mėn.)	Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	Olgos Sipavičienės šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	R. Tamašauskienės šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	R. Mūndirio šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	VšĮ „Retenė“ (1 asm. 1 val.)	VšĮ Pakruojo neįgalųjų vaikų dienos centras (1 asm. 1 val.)
	2009	1 394,00	100,60	100,60	-	-	-	-	-	2,40
	2010	1 460,00	100,60	100,60	-	1 231,55	1 257,75	-	2,40	2,40
	2011	1 629,00	100,60	100,60	-	1 264,52	1 316,25	-	2,40	2,40
	2012	1 629,00	100,60	100,60	-	1 268,92	1 387,20	-	-	-
	2013	1 773,67	100,60	100,60	100,60	1 288,00	1 213,60	-	-	-
	2014	2 154,66	100,60	100,60	100,60	1 288,00	1 248,32	1 188,80	-	-

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

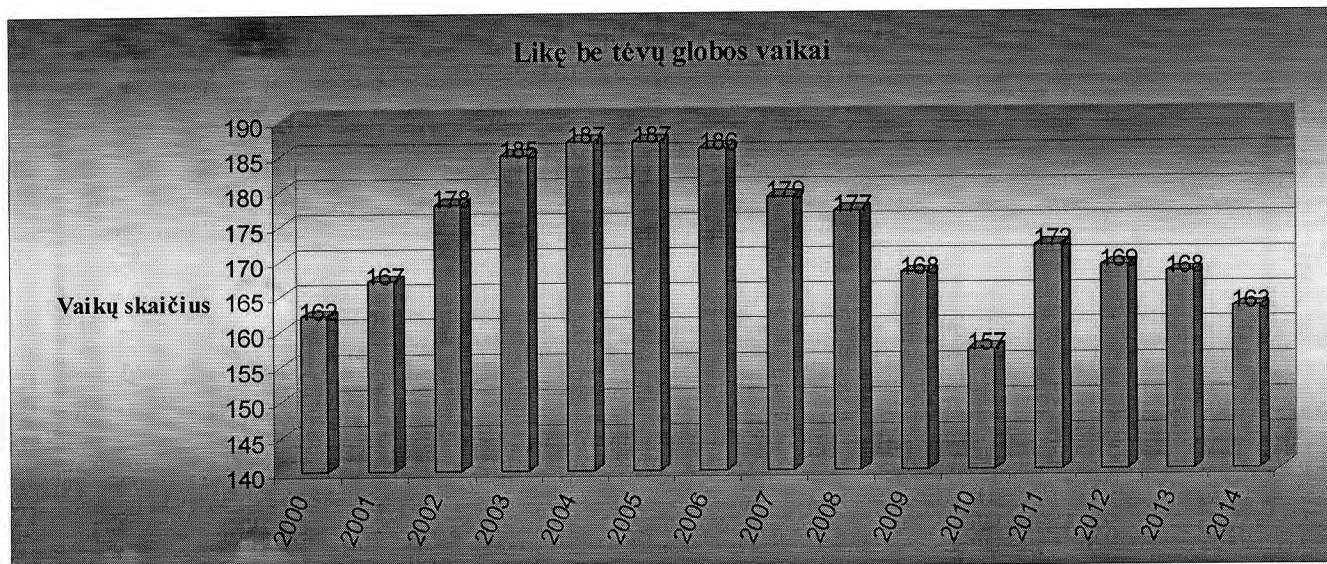
Vaiko teisių apsauga

LIKĘ BE TĖVŲ GLOBOS VAIKAI

Vaiko globa istoriškai ir tradiciškai visada buvo jautri ir aktuali visuomenės problema. Šalies politikos ir ekonomikos pokyčiai neabejotinai keičia kiekvieno žmogaus gyvenimą. Ne visi žmonės pasirengę prisitaikyti prie spartaus pasikeitimų tempo keliamų reikalavimų. Labai aktuali pasikeitusios visuomenės problema yra krizės ištiktos šeimos, neužtikrinančios savo vaikui saugumo ir gerovės. Įvairios objektyvios ir subjektyvios priežastys lemia tai, jog vaikų, netekusių tėvų globos, skaičius mūsų šalyje yra didelis. Neabejotinai galima teigti, kad šeima sudaro geriausias sąlygas vaikui visapusiškai vystytis. Todėl vaikų, netekusių tėvų globos, apgyvendinimą valstybinėse institucijose reikėtų taikyti kaip kraštutinį atvejį bei būtina užtikrinti tai, kad vaikas, apgyvendintas institucijoje neužsibūtų ilgiau, nei tai yra būtina.

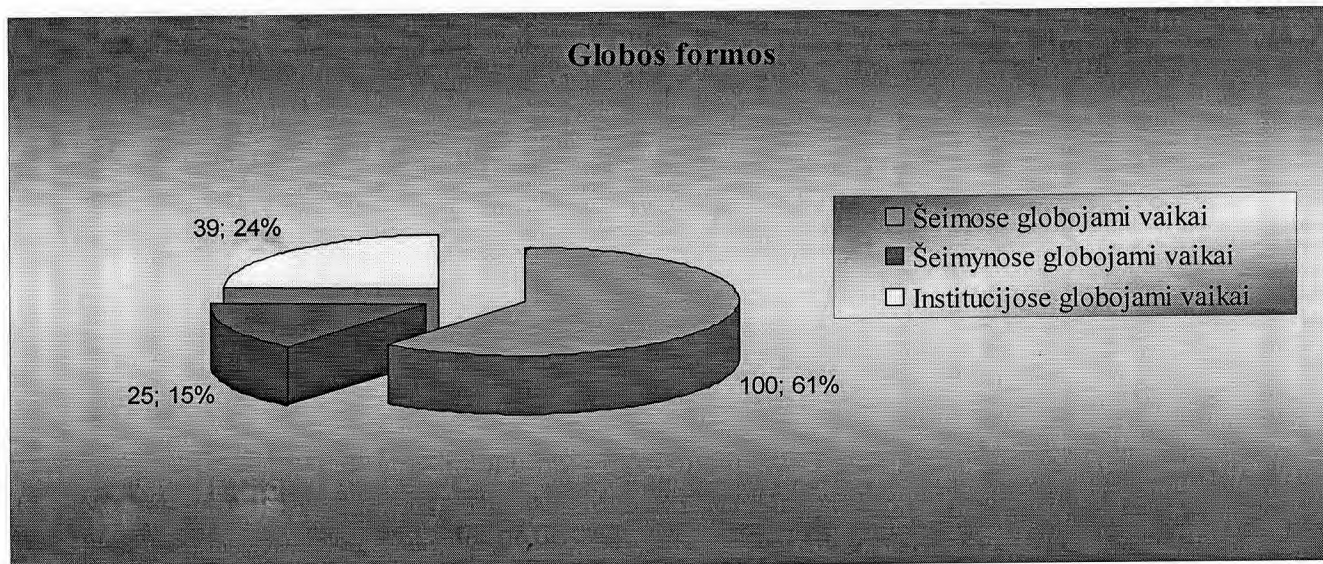
9 lentelė

Metai / Globos forma	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vaikai, netekę tėvų globos, gyvenantys šeimose, šeimynose, institucijose	185	187	187	186	179	177	168	157	172	169	168	163
Šeimose globojami vaikai	106	109	108	105	100	106	106	102	104	106	104	100
Šeimynose globojami vaikai	16	16	15	15	12	12	10	14	16	15	17	25
Institucijose globojami vaikai	63	62	64	66	67	59	52	41	52	48	47	38
Per metus likę be tėvų globos vaikai	68	66	49	45	40	50	21	26	63	48	31	26

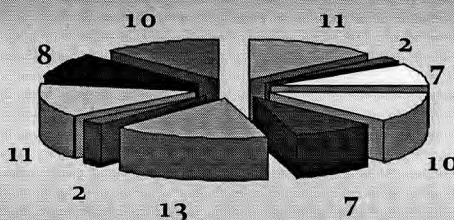
2015 metų sausio 1 d. Pakruojo rajone buvo globojami 163 likę be tėvų globos vaikai. Iš jų 100 gyvena šeimose, 25 – šeimynose, 38 – globos institucijose. Jiems nustatytos 124 nuolatinės globos (rūpybos) ir 39 laikinosios.

11 lentelė

Globa šeimoje yra viena iš geriausių alternatyvių globos formų be tėvų globos likusiam vaikui. Daugiausia globojamų vaikų šeimose yra Žemelio seniūnijoje – 13 vaikų bei Pakruojo mieste ir Klovainių seniūnijoje po 11 vaikų. Mažiausiai – Linkuvos mieste ir Rozalimo seniūnijoje – po 2 vaikus.

Globojamų vaikų pasiskirstymas pagal seniūnijas

□ Pakruojo miestas 11	■ Linkuvos miestas 2	□ Pakruojo seniūnija 7	□ Linkuvos seniūnija 10
■ Pašvitinio seniūnija 7	■ Žeimelio seniūnija 13	■ Rozalimo seniūnija 2	□ Klovainių seniūnija 11
■ Lygumų seniūnija 8	■ Guostagalio seniūnija 10		

Rajone yra 11 globojamų vaikų, kurie yra kitų rajonų apskaitoje. Kituose rajonuose mūsų globojamų vaikų yra 20.

Daugiausia likusių be tėvų globos vaikų globoti imasi artimi giminaičiai, vis rečiau pasitaiko žmonių, norinčių pasiimti globoti svetimą vaiką. Žmonės atsakingai žiūri į vaikų auklėjimą ir atsakomybę už svetimus vaikus prisiima nenoriai.

Tačiau institucinė globa, kai tenka vaiką skubiai paimiti iš šeimos dėl vaikai kylančios realios grėsmės sveikatai ir gyvybei, išlieka aktuali.

Vaikų globos netekimo priežastys

13 lentelė

Priežastys Metai	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra miręs	0	2	0	2	1	2	6	4	1
Tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų laikinai negali juo rūpintis dėl abiejų tėvų ar vieno iš jų ligos, suėmimo, bausmės atlikimo ar kitų svarbių priežasčių	1	6	7	4	8	9	10	7	4
Tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų nesirūpina, nesidomi vaiku, jo neprižiūri, netinkamai auklėja, naudoja fizinį ar psichinį smurtą, ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui, ir kuris įstatymų nustatyta tvarka paimtas iš šeimos (kol teismo tvarka vaikas bus atskirtas nuo tėvų)	44	31	43	15	20	52	32	18	20
Vaiko tėvams (tėvui ar motinai) įstatymų nustatyta tvarka laikinai ar neterminuotai apribota tėvų (tėvo ar motinos) valdžia	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra neveiksnius nepilnametis								2	
Iš viso	45	40	50	21	29	63	48	31	2

Per 2014 metus buvo užregistruoti 26 atvejai, kuomet vaikams reikėjo nustatyti laikinąją globą (rūpybą).

17 atvejų, pasikeitus šeimoje situacijai, vaikai gražinti tėvams. Dažniausiai iš šeimų vaikai paimti dėl nepriežiūros ir tėvų girtavimo. Keturi vaikai apgyvendinti Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namuose: iš jų trys dėl tėvų netinkamo elgesio, kuris kėlė pavojų vaikų saugumui ir gyvybei, ir viena mergaitė, kurios motina yra nepilnametė mergina su negalia.

Artimųjų giminaičių šeimose globos (rūpybos) nustatytos 4 vaikams, 2 – tolimesnių giminaičių šeimose, ne giminaičių šeimoje apgyvendinti 2 vaikai. Labai sunkiai sekasi rasti naujus globėjus, kurie ryžtųsi paimti globoti ne giminaitį. Pagal Globėjų ir įtėvių rengimo programą GIMK 2014 metais paruošta viena globėjų šeima, kuri jau globoja likusią be tėvų globos mergaitę. Viena moteris paruošta įvaikinti sesers dukrą, kuri gyvena Rusijoje. Džiugu, kad Nestacionarių socialinių paslaugų centre vykdomas globėjų ir įtėvių ruošimas bei naujų globėjų ir įtėvių paieška, siekiant likusiems be tėvų globos vaikams rasti naują šeimą, kad vaikams nereikėtų augti globos institucijose. Tik apmaudu, kad būsimi globėjai vis dar sunkiai į savo šeimas priima mokyklinio amžiaus vaikus ar vaikus, turinčius sveikatos sutrikimų. Jau esami globėjai pasigenda tęstinių globėjų ir įtėvių programų, kadangi pradėjus globoti iškyla daugybė problemų. Tokias tęstines programas planuoja rengti Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras pagal GIMK programą.

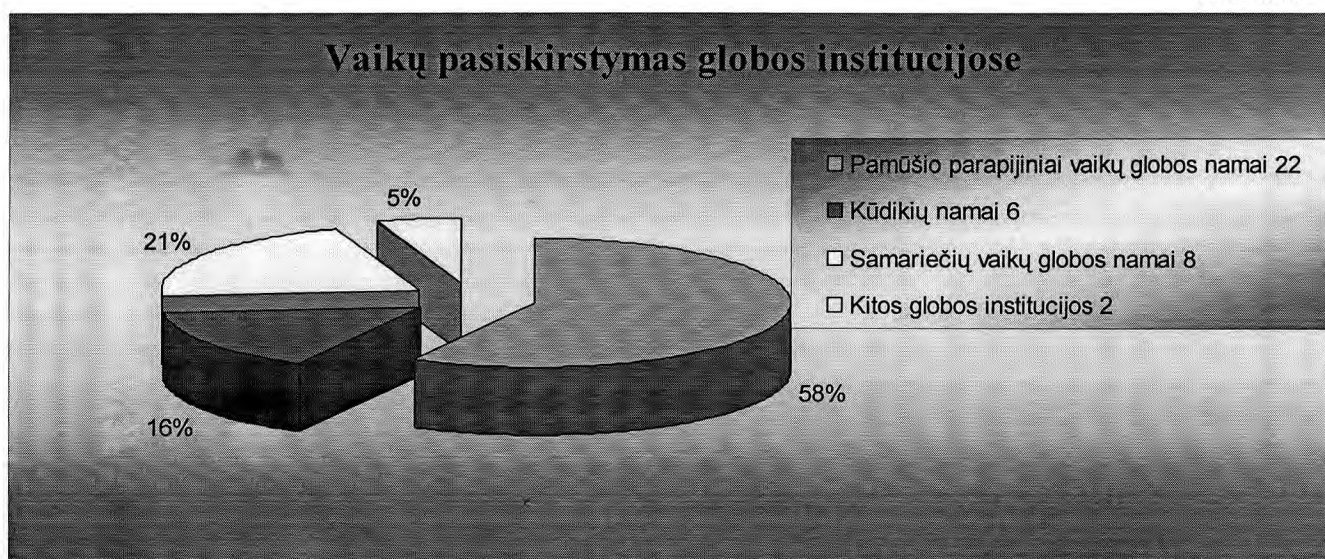
Daugiausia vaikai paimami iš gerai skyriui žinomų šeimų, su kuriomis ne mažą darbą atlieka seniūnijos socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis. Vaikai iš šeimų paimami tik kritiniu atveju, kai tėvai nebesugeba atsakyti už savo veiksmus ar tėvų visai nėra dėl nežinomų priežasčių ir vaikais nebėra kam pasirūpinti. Atsiradus bent menkiausiai galimybei vaikams saugiai gyventi namuose, vaikai gražinami į šeimą. Iš viso per 2014 metus gražinta tėvams 17 vaikų.

Šeimose per 2014 metus buvo apgyvendinti 8 vaikai, tačiau institucinė globa, kai tenka vaiką skubiai paimti iš šeimos dėl vaikai kylančios realios grėsmės sveikatai ir gyvybei, išlieka aktuali, todėl 18 vaikų buvo laikinai apgyvendinti globos institucijose.

Globa vaikų globos institucijose.

14 lentelė

Eil. Nr.	Metai Globos institucija	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	18	31	27	26	27	36	31	31	22
2.	Samariečių vaikų globos namai	18	9	7	7	7	7	8	6	8
3.	Kiti vaikų globos namai: Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namai; Ventos socialinės globos namai; Motinos ir vaiko namai „Užuovėja“; Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“.	11	8	10	8	7	8	8	10 (6 kūdikių namuose)	8 (6 kūdikių namuose)

Sulaukė pilnametystės ir išleisti savarankiškam gyvenimui 3 globos įstaigų auklėtiniai. Pilnamečiais tapo iš viso 12 rūpinamų vaikų.

2014 metais Pakruojo rajone įsisteigė dar viena šeimyna – Rimanto Mundrio šeimyna, kurioje šiuo metu auga 8 likę be tėvų globos vaikai. Renetos Kalėdienės šeimynoje 2015 m. sausio 1 d. gyveno 5 likę be tėvų globos vaikai, iš kurių du yra su negalia. Olgos Sipavičienės šeimynoje gyveno 12 likusių be tėvų globos vaikų, iš kurių trys yra su negalia.

Buvo atlikta 81 globos (rūpybos) peržiūra. 15 peržiūrų metu nutarta kreiptis į teismą dėl nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo bei tėvų valdžios apribojimo, tai vaikai iš šeimų, kurių tėvai jau nebepajėgia tinkamai rūpintis savo vaikais. 14 peržiūrų metu nutarta vaikus grąžinti į šeimą.

Per 2014 metus įvyko 10 globos organizavimo komisijos posėdžių, kurių metu buvo apspvarstyta 60 klausimų. Daugiausia svarstyti globos peržiūros, vaikų grąžinimo į šeimą klausimai, globos formos keitimo klausimai. Sprendžiami klausimai dėl naujų globėjų tinkamumo. Kviestos šeimos, kurių vaikams gresia paėmimas iš šeimos, jeigu tėvai nepakeis požiūrio į savo gyvenimo būdą bei tinkamai nepasirūpins savo nepilnametėmis atžalomis.

Per 2014 metus dešimčiai asmenų neterminuotai apribota tėvų valdžia jų nepilnamečių vaikų atžvilgiu ir vaikams nustatytos nuolatinės globos (rūpybos). Du asmenys atskirti nuo vaikų dėl ligos.

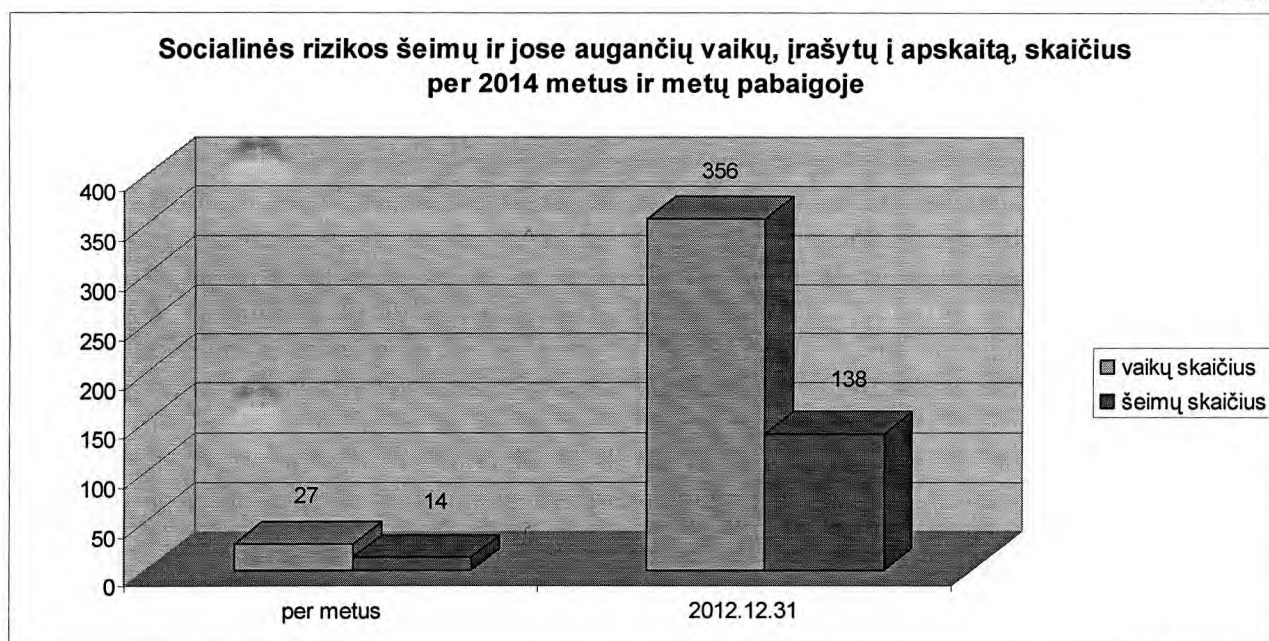
Nuo 2006 m. liepos 1 d. įsigaliojus Vaiko globos išmokų įstatymo pakeitimui bei nuo 2012 m. gruodžio 7 d. įsigaliojus naujiems Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatams, kuriais vadovaujantis nustatoma laikinoji globa, tėvų prašymu, jiems išvykus į užsienį, buvo nustatyti 39 laikinosios globos (rūpybos) atvejai nepilnamečiams. 2014 m. gruodžio 31 d. skyriaus apskaitoje yra 39 vaikai, kuriems nustatyta laikinoji globa (rūpyba) tėvų prašymu. Ne visada tėvai tinkamai sugeba parinkti savo vaikams globėjus (rūpintojus), kas rodo, kad neatsakingai žiūri į savo vaikų auklėjimą ir rūpinimąsi jais. Vis dar dauguma tėvų išvyksta palikę vaikus be įstatyminio atstovo arba nebaigę tvarkyti dokumentų. Pastaruoju metu tėvai grįžta iš užsienio trumpam, susitvarko dokumentus ir vaikus išsiveža kartu į užsienį ten planuodami naują gyvenimą.

DUOMENYS APIE SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMAS IR JOSE AUGANČIUS VAIKUS

Remiantis 2006 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu Nr. X-493, socialinės rizikos šeima – šeima, kurioje auga vaikų iki 18 metų ir kurioje bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ar negali tinkamai prižiūrėti vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams ir todėl iškyla pavojus vaikų fiziniams, protiniams,

dvasiniam, doroviniam vystimuisi bei saugumui. Socialinės rizikos šeimai priskiriama ir šeima, kurios vaikui įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji globa (rūpyba). Nuo 2006 m. liepos mėn. Skyrius vadovaudamasis socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitos savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyboje (skyriuje) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-212 veda socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą (toliau – Apskaita). Minėtos Apskaitos tvarkos aprašas reglamentuoja šeimos įrašymą į Apskaitą, šeimos ir vaiko socialinių paslaugų poreikių nustatymą ir organizavimą, šeimos išbraukimą iš Apskaitos. 2014 gruodžio 31 d. Skyriaus duomenimis rajone buvo 138 socialinės rizikos šeimos, auginančios 356 vaikus. Per metus buvo įrašyta į socialinės rizikos šeimų apskaitą 14 šeimų, kuriose augo 27 vaikai (16 lent.)

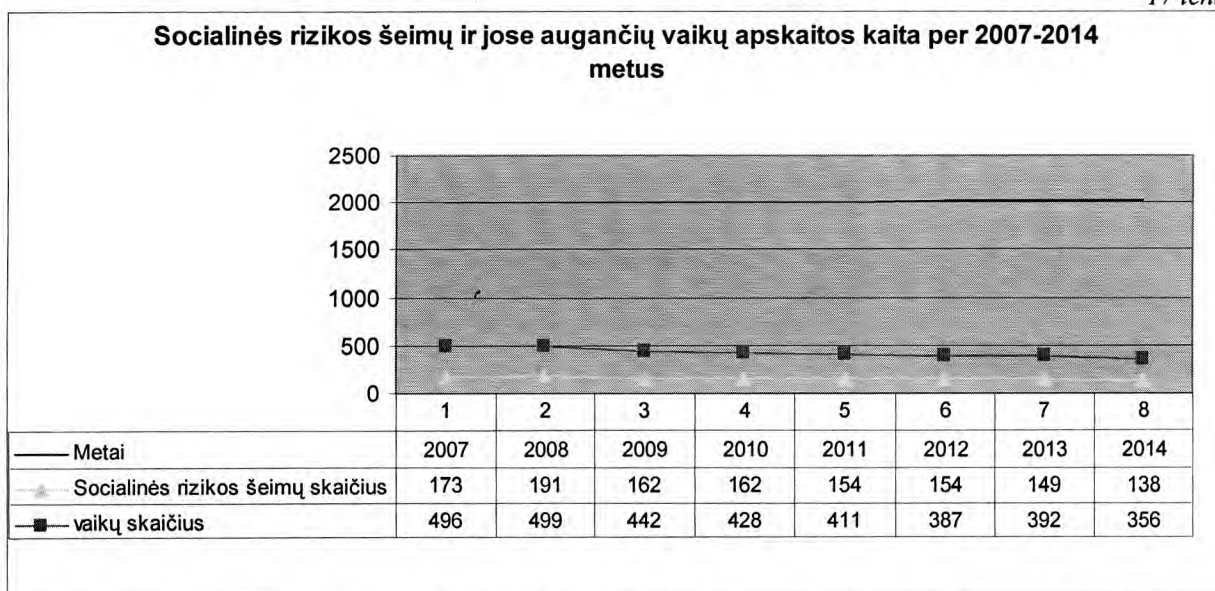
16 lentelė

(1 pav.)

Socialinės rizikos šeimų skaičius 2014 metais, lyginant su 2013 ir 2012 metais sumažėjo, (2013 m. rajone buvo 149 socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 392 vaikai, 2012 m. rajone buvo 154 šeimos, kuriose augo 387 vaikai) (17 lent.).

17 lentelė

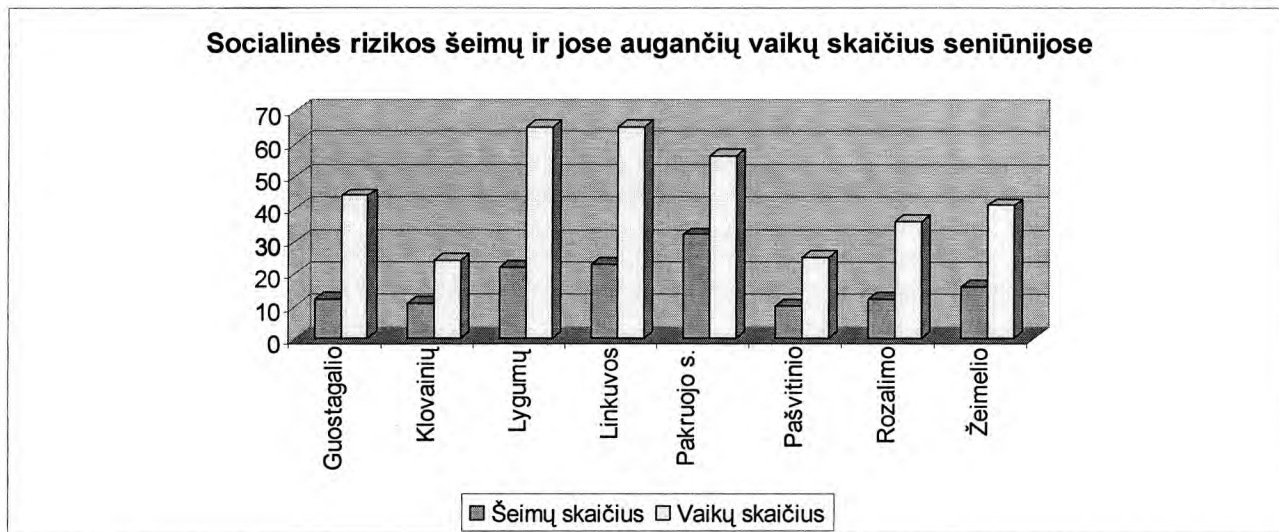

Pastaraisiais metais socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius kito neženkliai. Iš apskaitos 2014 m. išbrauktos 24 rizikos šeimos. Iš jų: 11 dėl to, kad šeimoje neliko nepilnamečių

vaikų, 7, nes išnyko priežastys, dėl kurių šeima buvo įrašyta į apskaitą, 4 išvyko gyventi į kitą savivaldybę ir 2 šeimos, nes mirė abu tėvai arba vienas iš tėvų ir vaikams nustatyta globa.

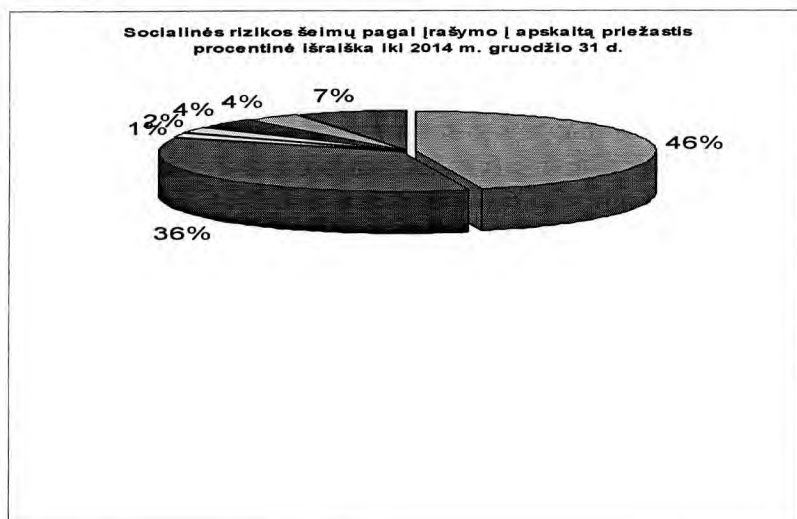
2014 m. daugiausiai socialinės rizikos šeimų gyveno Pakruojo seniūnijoje (32 šeimos), Linkuvos seniūnijoje (23 šeimos), Lygumų seniūnijoje (22 šeimos) (18 lent.).

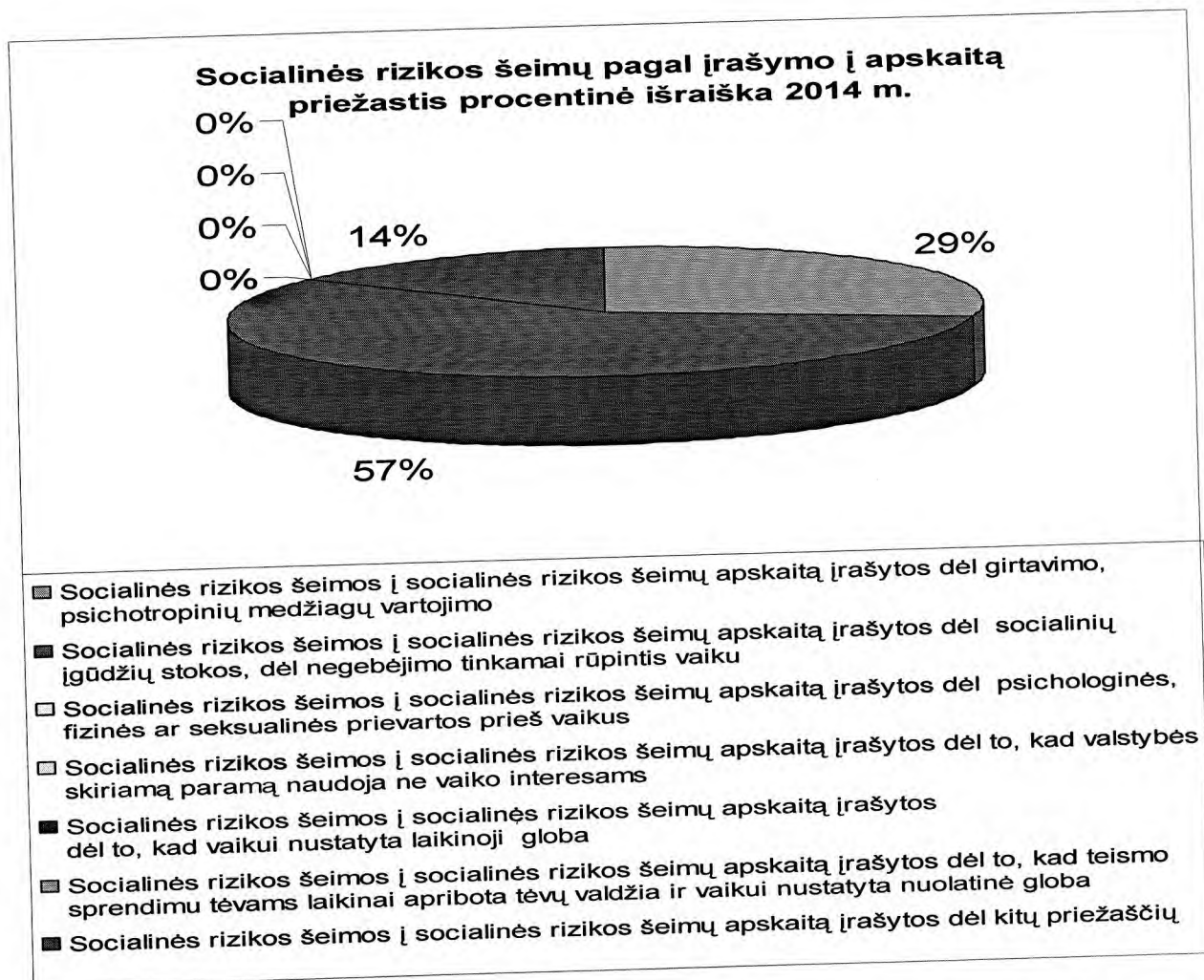
18 lentelė

Analizuojant 2013 m. įtraukimo priežastis, kurios sąlygoja įtraukimo į socialinės rizikos šeimų apskaitą, pirmoje vietoje atsiduria šeimos, kurioms trūksta socialinių įgūdžių (8 šeimos), antroje vietoje šeimos, kuriose girtaujama (4 šeimos), dėl kitų priežasčių įrašytos (2 šeimos). Šeimos, kurios įtraukiamos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dažniausiai turi ne vieną problemą, o visą kompleksą, dėl kurių nėra tinkamai tenkinamos vaikų teisės ir teisėti interesai. Analizuojant laikotarpio pabaigoje priežastis, dėl kurių šeimos įtrauktos į riziką, išlieka girtavimas – 63 šeimos, kuriose auga 180 vaikų, antroje vietoje socialinių įgūdžių stoka – 49 šeimos, kuriose auga 119 vaikų, trečioje vietoje būtų dėl kitų priežasčių įrašytos 10 šeimų, kuriose auga 24 vaikai, ketvirtoje įrašytos šeimos dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa – 6 šeimos, jose auga 11 vaikų, penktoje dėl to, kad teismo sprendimu tėvams apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa – 5 šeimos, jose auga 14 vaikų, šeštoje vietoje dėl to, kad savivaldybės skiriamą paramą naudoja ne vaiko interesams – 3 šeimos, jose auga 5 vaikai, ir septinta priežastis, dėl kurių šeimos įtrauktos dėl prievartos prieš vaikus, – 2 šeimos, jose auga 3 vaikai (4 pav.). 5 pavyzdyje pavaizduotoje diagramoje matyti iki 2014 m. gruodžio 31 d. įtrauktų šeimų į apskaitą procentinė išraiška pagal priežastis.

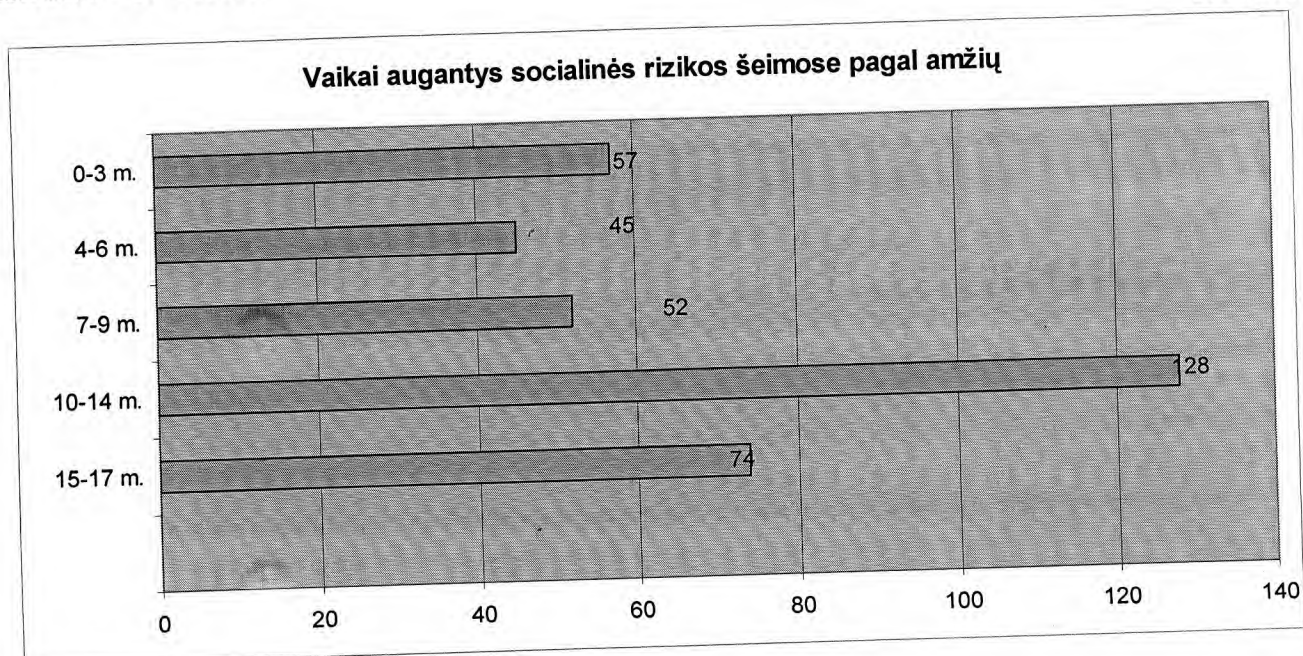
19 lentelė

2014 m. pabaigoje 138 socialinės rizikos šeimose augo 356 vaikai. Didžiausią dalį socialinės rizikos šeimose augančių vaikų sudaro vyresni nei 10 metų vaikai (128 vaikai), nuo 15-17 m. amžiaus – 74 vaikai, 7-9 m. amžiaus – 52 vaikai, 4-6 m. amžiaus – 45 vaikai, nuo 0-3 m. amžiaus – 57 vaikai.

21 lentelė

2014 m. pabaigos duomenimis, socialinės rizikos šeimose augo 187 berniukai ir 169 mergaitės. Per 2014 metus į socialinės rizikos šeimų apskaitą kaime gyvenančių šeimų įrašytos 8 šeimos, mieste 6 šeimos. Gruodžio 31 d. kaimo teritorijoje gyveno 107 socialinės rizikos šeimos, mieste 31 šeima.

Su visomis apskaitoje esančiomis socialinės rizikos šeimomis dirbo 9 socialiniai darbuotojai, darbui su socialinės rizikos šeimomis ir teikė pagalbą tiek šeimai, tiek vaikui siekiant padėti šeimoms pašalinti priežastis, dėl kurių jos buvo įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą. Socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis periodiškai vertina teigiamus pokyčius šeimoje, kartu su VTAS sprendžia, ar šeimai toliau tęsti paslaugų teikimą, su ja dirbti, keisti ar teikti papildomų paslaugų šeimai, ar, išnykus įrašymo į apskaitą priežastims, šeimą galima išbraukti iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, ar šeimai būtina taikyti kitas poveikio priemones. Vadovaujantis Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitos savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriuje tvarkos aprašu, 2014 m. pabaigoje 24 socialinės rizikos šeimos buvo išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos. Pastebėta, kad 2014 m. pabaigoje daugiausiai šeimų išbraukta dėl to, kad šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką, mirė, neterminuotai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa), – 11 šeimų, 7 šeimos išbrauktos, nes išnyko priežastys, dėl kurių šeima buvo įrašyta į apskaitą, 4 šeimos išbrauktos iš apskaitos, nes išvyko gyventi į kitą savivaldybę ir šeimos bylos perduotos tos savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui, ir 2 šeimos, nes mirė abu tėvai arba vienas iš tėvų ir vaikui nustatyta globa.

Išvada. Pakruojo rajone socialinės rizikos šeimose augančių vaikų teisių ir jų teisėtų interesų apsauga išlieka aktuali. Socialinio darbo gerinimas ir stiprinimas savivaldybėje sudarytų sąlygas vaikams augti biologinėse šeimose.

NUO SMURTO NUKENTĖJUSIŲ VAIKŲ APSKAITA

Skyrius, vadovaudamasis Bendrųjų savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų nuostatų 7.27 ir 7.28 straipsniais, kaupia ir analizuoja pranešimus apie smurtą patyrusius ir smurtaujančius vaikus, inicijuoja šiems vaikams ir jų tėvams specialistų ir institucijų būtinos pagalbos suteikimą bei kreipiasi į atitinkamas teisėsaugos institucijas dėl asmens, keliančio grėsmę vaiko saugumui ir sveikatai, patraukimo administracinėn atsakomybėn ar baudžiamojo persekiojimo pradėjimo.

2014 metais Skyriuje užregistruoti 21 smurto atvejais, iš jų: 18 vaikų patyrė psichologinį, 2 vaikai fizinį smurtą, 1 įtariamasis seksualinis priekabiavimas. Skyrius per 2014 m. policijos komisariatams pateikė informaciją apie 136 šeimas, kurios buvo traukiamos administracinėn atsakomybėn ar pradėti ikiteisminiai tyrimai.

2011 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymui, Pakruojo r. PK per 2014 m. pranešė apie 14 šeimų, kuriose buvo užfiksuotas smurtas artimoje aplinkoje, dėl kurių pradėti ikiteisminiai tyrimai.

Apibendrinus Skyriuje užfiksuotus duomenis, galima matyti, kad prieš vaikus daugiausia smurtavo artimi suaugę žmonės (vaiko šeimos nariai ar kiti artimieji). Pastebima ir tai, kad daugiausiai vaikų, patyrusių smurtą, buvo 0-3 metų amžiaus.

Išanalizavus surinktus duomenis apie smurto atvejus, galima teigti, kad 2014 m. psichologinis smurtas prieš vaikus kaip ir 2013 m., 2012 m. buvo labiau paplitęs nei kitos smurto rūšys. Pagal paplitimą – daugiau kaime nei mieste. Analizuojant duomenis apie smurto pasiskirstymą tarp lyčių, matyti, kad 2014 m. prieš mergaites smurtaujama kiek daugiau nei prieš berniukus – atitinkamai 12 ir 9. Pagal 2014 m. Skyriuje užfiksuotus duomenis galima daryti išvadą, kad vaikai daugiausiai smurtą patyrė namų aplinkoje. Labai dažnai prieš vaikus smurtauja artimi šeimos nariai.

Skyriuje ir Pakruojo r. PK užfiksuoti duomenys apie nuo smurto nukentėjusių vaikų skaičių nedubliuojamas.

NUO SMURTO NUKENTĖJUSIŲ VAIKŲ APSKAITA 2014 M.

22 lentelė

Iš viso n	Seksuualinio smurto Nuo svetimų Nuo artimųjų				Fizinio smurto Nuo svetimų Nuo artimųjų				Psichologinio smurto Nuo svetimų Nuo artimųjų				Nuo nepilnametėjų
	Nuo suaugusių	Nuo nepilnametėjų	Nuo suaugusių	Nuo nepilnametėjų	Nuo suaugusių	Nuo nepilnametėjų	Nuo suaugusių	Nuo nepilnametėjų	Nuo suaugusių	Nuo nepilnametėjų	Nuo suaugusių	Nuo nepilnametėjų	
1. Atveju, kai vaikas galimai patyrė smurtą, skaičius	21	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	18	0
1.1. Pagal lytį: berniukai	9	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0
1.2. mergaitės	12	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	10	0
1.3. Pagal vietą: miestas	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0
1.4. kaimas	15	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	12	0
1.5. Pagal amžių: 0-3 m.	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0
1.6. 4-6 m.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
1.7. 7-9 m.	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
1.8. 10-14 m.	6	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	4	0
1.9. 15-17 m.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2. Vaikų, galimai patyrusių smurtą, skaičius *	21	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	18	0
2.1. Pagal lytį: berniukai	9	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0
2.2. mergaitės	12	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	10	0
2.3. Pagal vietą: miestas	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0
2.4. kaimas	15	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	12	0
2.5. Pagal amžių: 0-3 m.	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0
2.6. 4-6 m.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
2.7. 7-9 m.	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
2.8. 10-14 m.	6	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	4	0
2.9. 15-17 m.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Pagalbos organizavimas smurtą patyrusiems vaikams

Vaikui, patyrusiam smurtą, svarbu laiku gauti tinkamą ir reikiamą pagalbą. Smurto prieš vaikus atveju dažniausiai pagalbą vaikui ir jo šeimai teikia įvairių sričių ir institucijų specialistai, VTAS, teisėsaugos institucijos, medicinos įstaigos, seniūnijų socialiniai darbuotojai, mokyklose dirbantys socialiniai pedagogai, pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai, nevyriausybinėse organizacijose dirbantys specialistai (išgaliojus LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymui nuo smurto nukentėjusiems asmenims pagalbą organizuoja specializuoti pagalbos centrai).

Organizuota pagalba	Tik vaikui	Vaikui ir jo šeimai	Iš viso	Pagalba savo savivaldybėje	Pagalba kitoje savivaldybėje
1. Kompleksinė pagalba (specialistų komanda)	11	8	19	14	5
2. Psichologo konsultacija	0	0	0	0	0
3. Mokyklos socialinio pedagogo pagalba	0	0	0	0	0
4. Socialinis darbas	0	0	0	0	0
5. Nestacionarinės socialinės paslaugos vaikui	0	0	0	0	0
6. Kita	0	0	0	0	0
Iš viso	11	8	19	14	5

Norint, kad smurto prevencija būtų efektyvi, į jos procesą būtina įtraukti visą bendruomenę, svarbu plėsti skubios kompleksinės pagalbos (psichologinės, socialinės, medicininės ir teisinės), skirtos vaikams ir jų šeimos nariams, nukentėjusiems nuo smurto, prieinamumą ir kokybę. Trūksta informacijos iš specializuotų pagalbos centrų, išlieka ta pati problema – psichologo, kitų specialistų konsultacijų prieinamumas kaimo vietovėse gyvenantiems vaikams ir jų šeimoms, ir pačių žmonių nenoras priimti ar pasinaudoti siūloma pagalba.

RIZIKOS GRUPĖS VAIKAI

Įgyvendinant LR vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros 2010 m. gruodžio 14 d. įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XI-1232 Pakruojo rajono savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijai per 2014 metus buvo pateiktos 74 išvados dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros skyrimo ar pratęsimo. Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Probacijos skyriaus Pakruojo rajone įskaitoje per 2014-uosius įskaitoje buvo 26 teisti nepilnamečiai, 2014 m. gruodžio 31 d. liko 7 nepilnamečiai.

Išanalizavus duomenis, galima daryti išvadą, kad nepilnamečių, turinčių elgesio ir emocijų sutrikimų, kurių elgesys neatitinka visuomenėje nusistovėjusių elgesio normų, skaičius nėra mažas. Priežastys, lemiančios paauglių delinkventinį elgesį, labai įvairios pradedant nuo šeimos, mokyklos, neformalių grupių, laisvalaikio, individualių asmens savybių iki socialinių ekonominių aplinkybių bei paslaugų pasirinkimo stokos

4.3. KITI RODIKLIAI

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto faktinės išlaidos, skiriamos socialines paslaugas teikiančioms įstaigoms (tūkst. Lt)

24 lentelė

Rodikliai	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
1. Savivaldybės biudžetas, iš viso	61 154,0	61 110,0	64 704,2	62 918,6	61 664,6	64 355,4
2. Išlaidos rajono socialinių paslaugų įstaigoms.	2 450,43	2 261,78	2 285,4	2 464,0	2 451,01	2 902,3
Iš jų:						
1) Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	379,1	265,4	313,8	399,2	380,80	425,8
2) Linkuvos socialinių paslaugų centras	878,1	864,5	912,4	972,4	1 033,80	1 236,9
3) Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	290,6	287,6	417,9	473,9	389,62	469,9
4) Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	554,9	438,9	523,30	507,1	553,9	656,5
5) Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras	35,0	37,6	35,0	30,9	22,63	25,2
6) Pamūšio bendruomenės vaikų dienos centras	-	-	-	-	7,8	7,8
7) Pakruojo šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras	33,6	32,8	24,9	27,5	22,64	22,5
8) VŠĮ Pakruojo neįgalųjų dienos centras	7,9	5,08	4,8	0,9	-	-
9) VŠĮ „Retenė“	6,0	4,8	14,1	-	-	-
10) Rozalimo miestelio bendruomenės socialinės pagalbos centras	-	-	-	-	-	-
11) Klovainių bendruomenės centras	-	-	-	-	-	-
12) Grikpėdžių bendruomenės centras	-	-	-	-	-	-
13) Globos poskyris VŠĮ Pakruojo ligoninė	8,0	0,3	2,6	2,1	13,2	-
14) Rimanto Mundrio šeimyna	-	-	-	-	-	9,5
15) Olgos Sipavičienės šeimyna	30,42	37,8	23,5	36,9	35,71	35,7
16) Renetos Kalėdienės šeimyna	27,31	49,9	13,1	13,1	11,91	12,5
3. Ministerijos pavaldumo socialinėms įstaigoms	41,7	26,1	26,0	24,6	38,28	50,8
IŠ VISO (2+3):	2 492,13	2 287,88	2 311,4	2 488,6	2 489,29	2 974,8
Savivaldybės biudžeto dalis (įskaitant dotacijas)	(4,08%)	(3,74 %)	(3,57 %)	(4,0 %)	(4,07 %)	(4,62 %)

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Pakruojo rajone savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms finansuoti ir pirkti, nežymiai kinta. Visos socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra visiškai ar iš dalies finansuojamos iš savivaldybės biudžeto (perkant paslaugas). Didžiausia lėšų dalis skiriama biudžetinėms įstaigoms, kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybės taryba: Linkuvos socialinių paslaugų centrai, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrai, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centrai. Šios įstaigos finansuojamos tiesiogiai. Su kitomis socialinėmis įstaigomis Socialinės rūpybos skyrius yra sudaręs socialinių paslaugų finansavimo sutartis.

Socialinėms paslaugoms skiriamos lėšos sudaro apie 4 % savivaldybės biudžeto lėšų.

5. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ

Institucijos, kuriose teikiamos socialinės paslaugos Pakruojo rajono savivaldybės gyventojams

25 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Linkuvos socialinių paslaugų centras	savivaldybė	20	20
2.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms	savivaldybė	32	32
3.		Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	savivaldybė	24	24
4.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai „Naminukas“	savivaldybė	8	8
5.		Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	Pamūšio parapija	19	19
6.	Šeimynos	Olgos Sipavičienės šeimyna	šeimyna	12	12
7.		Renetos Kalėdienės šeimyna	šeimyna	6	6
8.		Rimanto Mundrio šeimyna	šeimyna	8	8
9.	Laikino gyvenimo namai	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Laikino gyvenimo namai	savivaldybė	20	20
10.	Savarankiško gyvenimo namai	Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai asmenims su negalia	savivaldybė	30	30
11.	Socialinės priežiūros centrai	Lygumų vaikų dienos centras	Bendruomenė	30	30
12.		Pakruojo parapijos vaikų dienos centras	Pakruojo parapija	30	30
13.		Pamūšio bendruomenės vaikų dienos centras	Bendruomenė	20	20
14.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	savivaldybė	×	×
15.		Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Pagalbos į namus tarnyba		×	×
16.		Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Bendruomeninių paslaugų tarnyba		×	×
17.		Klovainių miestelio bendruomenės centras	Bendruomenės	×	×
18.		Rozalimo bendruomenės soc. pagalbos centras		×	×
19.		Grikpėdžių bendruomenės centras		×	×
20.		VšĮ „Retenė“	Lietuvos žmonių su negalia sąjunga	×	×
21.		Globos poskyris VšĮ Pakruojo ligoninėje	savivaldybė	4	4

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

5.1. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS IŠDĖSTYMAS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SAVIVALDYBĖJE PAKANKAMUMO LYGIS

Pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą mūsų rajono gyventojų. Kasdieniniame darbe susiduriame su labai įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis ar pavieniais asmenimis, kurie gyvena, žemiau skurdo ribos ar yra labai pažeidžiami. Pakruojo rajone yra sukurtas socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklas vaikams, pensinio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems rajono gyventojams, vaikams, netekusiems tėvų globos.

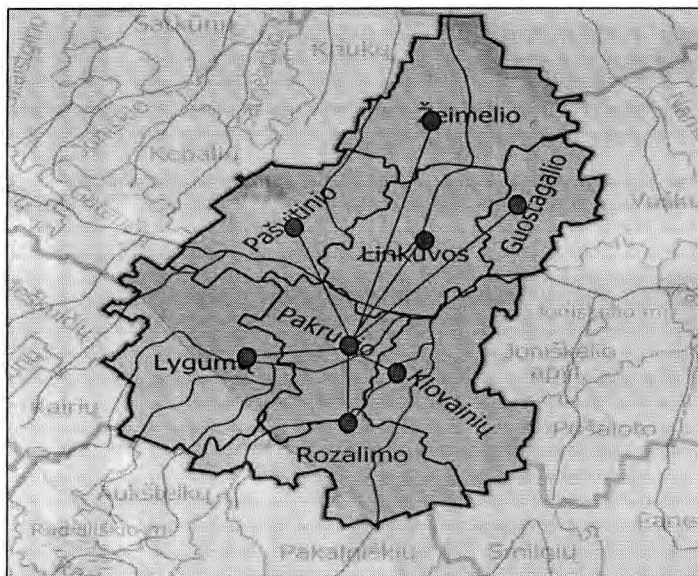
Socialinių paslaugų teikimas Pakruojo rajono savivaldybėje nėra tolygus. Daugiau paslaugų teikiama miesto socialinės rizikos grupės asmenims, kaime paslaugų kokybė ir kiekybė yra kiek mažesnės.

Pakruojo rajone veikiančios socialinės įstaigos (žiūrėti 6 psl.) pagal seniūnijas:

26 lentelė

	Guostagalio seniūnija	Klovainių seniūnija	Pakruojo seniūnija	Pašvitinio seniūnija	Rozalimo seniūnija	Lygumų seniūnija	Linkuvos seniūnija	Žeimelio seniūnija
2013	1 (SADM)	3	7	1	2	1	4	1
2014	1 (SADM)	3	7	1	2	1	6	1

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

1 pav. Socialinės rūpybos skyriaus informacija

Socialinių paslaugų poreikį lemia daug faktorių. Vis dėlto didžiausias išlieka nestacionarių paslaugų poreikis. Ypač aktualios socialinės priežiūros paslaugos.

Pagalbos į namus paslaugas teikia Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro lankomosios priežiūros darbuotojai.

Aktyviai veikia visuomeninės neįgalių žmonių organizacijos, bendruomenės, ieškoma savanorių nestacionarių paslaugų teikimui, siekiama padėti žmogui, sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi jam pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Didesnėms bendruomenėms reikalingi centrai, kuriuose galėtų rinktis bendravimui, užimtumui, tarpusavio pagalbai socialiai remtinų šeimų asmenys, vieniši, seni asmenys ir neįgalūs žmonės.

Rajono visuomenė sensta, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl poreikis socialinių paslaugų didėja.

6. SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS TEIKTI SOCIALINES PASLAUGAS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIO ĮVERTINIMAS

27 lentelė

Eil. nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Skaičius asmenų (šeimų), kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2014 m.:			1 000 gyventojų tenka vietų	Iš jų finansuoja savivaldybė
		viso	teikiamos	neteikiamos		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ilgalaikė socialinė globa	30	14	16	4,86	4,86
2.	Trumpalaikė socialinė globa	24	24	-	1,62	1,62
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	1	1	-	0,46	0,46
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	-	-	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	6	3	3	1,39	1,39
6.	Pagalba į namus	42	37	5	X	X
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	13	13	-	3,71	3,71
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	20	20	-	X	X
9.	Laikinas apnakvindinimas	9	9	-	X	X
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	-	-	-	-	-
11.	Iš viso	145	121	24	12,04	12,04

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

6.1. SAVIVALDYBĖS ORGANIZUOJAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ANALIZĖ

Viena iš prioritetinių paslaugų rūšių Pakruojo rajone yra socialinė priežiūra (socialinė priežiūra – tai visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, bet nuolatinės specialistų priežiūros nereikalaujanti, pagalba).

Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras teikia šias socialinės priežiūros paslaugas: socialinių įgūdžių ugdymo, pagalbos į namus, laikino apnakvindinimo. Centre dirba 14 lankomosios priežiūros darbuotojų (13 etatų) ir 4 darbuotojai laikino gyvenimo namuose (1 socialinis darbuotojas dieną ir 3 socialinio darbuotojo padėjėjai naktimis).

1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas

Socialinių įgūdžių ugdymo paslauga teikiama Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro darbuotojų rajono socialinės rizikos šeimoms.

Socialinių įgūdžių ugdymo paslaugos Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centre

28 lentelė

Metai	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Šeimų skaičius /vaikų skaičius	28/76	5/17	6/21	6/22	6/18	6/23	4/17

Informacija. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Nuo 2006 m. socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms seniūnijose teikia socialiniai darbuotojai. Iš viso yra 9 etatai. Nuo 2014 metų įsteigtas 1 papildomas etatas. Socialinių įgūdžių ugdymo paslauga teikiama seniūnijose.

Socialinių įgūdžių ugdymo paslaugos savivaldybės administracijoje

29 lentelė

Seniūnija	Darbuotojų skaičius	Per 2010 m.		Per 2011 m.		Per 2012 m.		Per 2013 m.		Per 2014 m.	
		Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius
Pakruojo	1	29	61	26	54	35	65	35	63	32	56
Linkuvos	1	23	68	24	68	19	50	24	66	23	65
Žeimelio	1	21	48	18	45	16	43	19	48	16	41
Lygumų	1	25	70	24	65	23	65	20	60	22	65
Klovainių	1	12	38	14	41	17	39	10	27	11	24
Rozalimo	1	22	55	21	52	13	38	14	38	12	36
Pašvitinio	1	19	48	15	42	13	38	14	39	10	25
Guostagalio	1	11	40	12	44	13	49	13	51	12	44
Iš viso	8	162	428	154	411	149	387	149	392	138	356

Informacija. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Pagalbos į namus paslaugos

Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Pagalbos į namus tarnyba teikia Pagalbos į namus paslaugą, kuri yra labiausiai ekonomiška, suteikia galimybę įvertinti seno ar neįgalaus žmogaus individualius poreikius, išlaiko žmogų namuose ir padeda nenutraukti ryšių su bendruomene, pagerina gyvenimo kokybę.

30 lentelė

Eil. nr.	Vertinimo parametrai	Metai					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Asmenų, kuriems teikiamos paslaugos, skaičius	143	119	125	137	142	160
2.	Asmenų, kuriems neteikiamos paslaugos, skaičius	18	34	10	36	21	19
3.	Specialistų skaičius	14	14	14	14	14	16
4.	Asmenų, kuriems naujai nustatyta paslauga, skaičius	41	14	32	26	36	42

Informacija. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Laikino apnakvindinimo paslauga teikiama Laikino gyvenimo namuose. Ši paslauga teikiama smurto aukoms (nukentėjusioms nuo smurto šeimoje moterims ir jų vaikams), rizikos grupėms priklausantiems vienišiams asmenims, šeimoms, laikinai neturinčioms gyvenamosios vietos, ir kitiems asmenims, kuriems yra nustatytas šios paslaugos poreikis.

Laikino gyvenimo namų gyventojų apskaita

31 lentelė

Metai	Per 2008 m.	Per 2009 m.	Per 2010 m.	Per 2011 m.	Per 2012 m.	Per 2013 m.	Per 2014 m.
Asmenų skaičius iš viso	55	54	57	61	61	43	39
Iš jų: tėvų /vaikų skaičius	11/18	13/20	12/22	11/18	10/17	10/8	7/7

Informacija. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Rajone veikia stacionari socialinės globos paslaugas (seniems ir neįgaliesiems rajono gyventojams) teikianti įstaiga – Linkuvos socialinių paslaugų centras ir šio centro padaliniai: Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms (įsteigti 2009 m.) ir Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia (įsteigti 2008 m.). Įvertinus asmens poreikius, Socialinės

rūpybos skyriaus vedėjo sprendimu, čia nukreipiami seni ir neįgalūs rajono gyventojai, kuriems nestacionarios paslaugos yra neveiksmingos. Šiose įstaigose gyvena iki 90 asmenų.

Socialinių paslaugų tinklas Pakruojo rajono savivaldybėje formuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Pagal statistinius duomenis yra pastebimos rajono gyventojų senėjimo tendencijos, todėl kasmet sudaromos eilės vienišų ir neįgalių rajono gyventojų, kurie turi būti nukreipiami į socialinės globos namus.

Informacija apie vienišus ir neįgalius rajono gyventojus, kurie yra nukreipti į globos namus.

32 lentelė

2008-01-01	2009-01-01	2010-01-01	2011-01-01	2012-01-01	2013-01-01	2014-01-01	2015-01-01
23	26	17	26	28	30	18	22

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Kitos socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos: Pamūšio šv. Antano Paduviečio parapijos vaikų globos namai, Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos grupė, Renetos Kalėdienės šeimyna (įregistruota nuo 2010 m. liepos 21 d.), Olgos Sipavičienės šeimyna (įregistruota nuo 2010 m. liepos 29 d.) ir Rimanto Mundrio šeimyna (įregistruota nuo 2014 m. kovo 14 d.).

Informacija apie Pakruojo rajono vaikų globos įstaigas

33 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Metai					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Vaikų globos įstaigų skaičius	5	4	4	4	4	5
2.	Vietų skaičius vaikų globos įstaigose	64	59	65	65	58	53
3.	Vaikų skaičius vaikų globos įstaigose	54	52	68	49	60	56

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Išvados:

- Rajone sukurta gera socialinių paslaugų infrastruktūros sistema. Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairioms asmenų grupėms.
- Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrą tikslinga renovuoti, įkurti Dienos centrą, kuriame būtų teikiamos atokvėpio paslaugos neįgaliesiems ir jų artimiesiems.
- Socialinių paslaugų teikimo kokybei užtikrinti ir paslaugų poreikiui patenkinti būtina išlaikyti turimus socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų etatus. Socialinių paslaugų įstaigose vykdyti socialinių paslaugų kokybės vertinimus.
- Renovuoti laisvas Linkuvos socialinių paslaugų centro patalpas, skirti jas gyventojų ir lankytojų užimtumui, socialinių paslaugų kokybės gerinimui.
- Rengti socialinių paslaugų programas, projektus.

7. SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ IR SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ PADĖJĖJŲ SKAIČIUS SAVIVALDYBĖJE

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Pakruojo rajone socialiniai darbuotojai, jų padėjėjai dirba ne tik socialinės apsaugos sistemos įstaigose, bet ir savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose, sveikatos įstaigose. Analizuojant Pakruojo rajono socialinių paslaugų srityje dirbančių asmenų išsilavinimą, nustatyta, kad 49 % darbuotojų turi universitetinį ar aukštąjį išsilavinimą, o socialinio darbo išsilavinimą turi 43 % darbuotojų.

Informacija apie Pakruojo rajono socialinius darbuotojus 2014 metais

34 lentelė

Eil. nr.	Įstaigos pavadinimas	Iš viso soc. darbuotojų	Socialinių darbuotojų skaičius pagal jų išsilavinimą				Iš jų soc. darbo
			3	4	5	6	
1	2		3	4	5	6	7
	Socialinės apsaugos įstaigos bendras skaičius	85	24	11	35	15	29
1.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	23	6	4	10	3	7
1.2.	Pakruojo nestacionarių soc. paslaugų centras	25	2	1	17	5	5
1.3.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	16	7	2	2	5	8
1.4.	Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	12	6	1	4	1	7
1.5.	Šeimynos	4	-	1	2	1	-
1.6.	VšĮ „Retenė“	1	1	-	-	-	1
1.7.	Lygumų vaikų dienos centras	2	1	1	-	-	1
1.8.	Pakruojo parapijos vaikų dienos centras	2	1	1	-	-	-
1.9.	Klovainių miestelio bendruomenės centras	-	-	-	-	-	-
1.10.	Rozalimo bendruomenės soc. pagalbos centras	-	-	-	-	-	-
1.11.	Grikpėdžių bendruomenės centras	-	-	-	-	-	-
1.12.							
	Socialinių darbuotojų bendras skaičius	4	4	-	-	-	4
2.1.	VšĮ PSPC	2	2	-	-	-	2
2.2.	VšĮ Pakruojo ligoninė	2	2	-	-	-	2
	Sampraimose bendruomenės centrai	9	4	5	-	-	9
3.1.	Guostagalio	1	-	1	-	-	1
3.2.	Klovainių	1	-	1	-	-	1
3.3.	Linkuvos	1	-	1	-	-	1
3.4.	Lygumų	1	1	-	-	-	1
3.5.	Pakruojo	2	2	-	-	-	1
3.6.	Pašvitinio	1	1	-	-	-	1
3.7.	Rozalimo	1	-	1	-	-	1
3.8.	Žeimelio	1	-	1	-	-	1
	IKSNO	98	32	16	35	15	42

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

8. ANKSTESNIŲ METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ TRUMPA APŽVALGA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ Pakruojo rajono socialinių paslaugų planas kasmet tvirtinamas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimu po einamų metų savivaldybės biudžeto patvirtinimo.

Pakruojo rajono savivaldybės 2014 metų socialinių paslaugų plano ataskaita

Pakruojo rajono socialinių paslaugų 2014 planas patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T-160. Priemonės buvo įgyvendinamos atsižvelgiant į tikslus:

1 tikslas. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas:

1. Uždavinys. Įgyvendinti neįgalųjų socialinės atskirties mažinimo priemones, vykdyti neįgalųjų socialinę integraciją

1.1. Parengta Pakruojo rajono žmonių su negalia socialinės integracijos 2014 metų programa. Jai įgyvendinti skirtos lėšos būstui neįgaliesiems pritaikyti – 15 628,65 Lt, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 3 028,81 Lt, valstybės biudžeto lėšos – 12 599,84 Lt. Būstai pritaikyti 3 neįgaliesiems, eksploatuoti 2 keltuvai.

1.2. Įgyvendinti 4 Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai. Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys, suteiktos socialinės rehabilitacijos paslaugos 386 rajono neįgaliesiems. Šių projektų finansavimui panaudota viso 156 040,00 litų, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 14 000,00 litų, valstybės biudžeto lėšos – 142 040,00 litų.

1.3. Rengtos ir įgyvendintos kitos sociokultūrinių paslaugų neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms teikimo ir finansavimo 2014 metų programos. Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. T-349 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės socialinės 2014 metų programos „Sociokultūrinė veikla Pakruojo rajono socialinėse įstaigose“ patvirtinimo“ buvo patvirtinta programa, panaudota 2 679,03 Lt, paslaugos suteiktos 222 gavėjams.

2. Uždavinys. Įgyvendinti vaiko socializacijos priemones.

2.1. Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T-159 „Dėl Pakruojo rajono Vaiko gerovės 2014–2016 metų programos patvirtinimo“ buvo patvirtinta programa ir numatytos priemonės jai įgyvendinti.

2 tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui:

1 uždavinys. Plėtoti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvacija.

1.1. Visus 2014 metus buvo bendradarbiaujama su savivaldybės įstaigomis, administracijos padaliniais, įvairiomis kitomis respublikos institucijomis (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Šiaulių apskrities savivaldybių socialinės paramos skyriais)

1.2. Kiekvieną mėnesį Socialinės rūpybos skyrius organizavo rajono socialinių įstaigų vadovų pasitarimus, kuriuose buvo aptariami socialiniai klausimai. Rajono socialinėse įstaigose apsilankyta 79 kartus, vykdyta darbo stebėseną, darbuotojai konsultuoti socialinio darbo klausimais.

1.3. Plėtos profesinės kompetencijos, kelta darbuotojų motyvacija. Rajono socialiniai darbuotojai pagal finansines galimybes dalyvavo respublikiniuose seminaruose, konferencijose, kituose mokymuose, tobulino savo žinias.

1.4. Informacija apie rajone atliekamą socialinį darbą buvo skelbta savivaldybės interneto puslapyje, rajoniniame laikraštyje.

2. Uždavinys. Plėtoti specialiąsias socialinės priežiūros paslaugas rajono gyventojams.

Pagal pasirašytas paslaugų teikimo sutartis Lygumų vaikų dienos centre, Pakruojo vaikų dienos centre ir Pamūšio vaikų dienos centre buvo teikiamos socialinės priežiūros paslaugos vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose. Iš viso suteikta 65 socialinės priežiūros paslaugų. Panaudota 55,6 tūkst. litų savivaldybės biudžeto lėšų. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šių centrų projektams įgyvendinti, veiklai vykdyti skyrė 63,9 tūkst. Lt.

3. Uždavinys. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams

3.1. Siekiant efektyvinti globos įstaigų veiklą 2014 m. buvo ieškoma profesionalių problemų sprendimo būdų. Socialinių paslaugų įstaigoms, kurių steigėja yra savivaldybė, finansuoti panaudota 2 319,2 tūkst. Lt (2013 m. – 1 968,5 tūkst. Lt.) savivaldybės biudžeto lėšų (LSPC, KSIJC, PNSPC).

3.2. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė (Pamūšio parapijiniai VGN, šeimos), finansavimui sudarytos socialinių paslaugų lėšų kompensavimo sutartys. Socialinėms paslaugoms pirkti panaudota iš viso 527 629,45 Lt savivaldybės biudžeto lėšų ir 320 991,33 Lt valstybės biudžeto lėšų (vaiko globos išmoka ir globos tikslinis priedas).

3.3. Su socialinių paslaugų įstaigomis, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija arba privačios socialinės įstaigos, pasirašytos lėšų kompensavimo sutartys. Socialinės paslaugos buvo teikiamos 14 mūsų rajono gyventojų. Panaudota iš viso 167 958,17 Lt, iš jų: 50 850,46 Lt savivaldybės biudžeto lėšų ir 117 107,71 Lt valstybės biudžeto lėšų.

3.4. Visos Pakruojo rajono socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos yra licencijuotos: Linkuvos socialinių paslaugų centras – 4 licencijos, Pamūšio Šv. Antano Padūviečio parapijiniai vaikų globos namai – 1 licencija, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras – 1 licencija, R. Kalėdienės šeimyna – 1 licencija, O. Sipavičienės šeimyna – 1 licencija, R. Mundrio šeimyna – 1 licencija. Socialinės globos įstaigoms sutvarkyti panaudotos savivaldybės biudžeto lėšos - 56 494,00 Lt. Linkuvos socialinių paslaugų centrui skirta - 27 852,00 Lt, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centrui skirta – 28 642,00 Lt.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. PRIORITETINĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTYS

Savivaldybė yra atsakinga už socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams. Atsižvelgiant į pateiktą savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų būklės ir finansavimo šaltinių analizę, galima teigti, kad socialinių paslaugų poreikis kasmet didėja.

Pagrindiniai socialinio darbo prioritetai 2015 metais nukreipti į paskirtų **socialinių paslaugų užtikrinimą**:

1. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse;
2. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.

Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija turi būti vykdoma keliomis pagrindinėmis kryptimis: darbas su neįgaliaisiais, senyvo amžiaus žmonėmis, socialinės rizikos šeimomis bei šiose šeimose augančiais vaikais. Šioms veikloms yra tikslinga rengti atskiras **socialines programas** ir jas įgyvendinti, organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą Pakruojo rajone. Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina skatinti socialinių darbuotojų **kvalifikacijos kėlimą, plėtoti bendradarbiavimą** su kitomis įstaigomis, intensyvinti socialinių įstaigų **vykdomos veiklos viešinimą** (per rajono masinės informacijos priemones, susitikimus, pasitarimus, seminarus kt.), skatinti visuomeninių organizacijų veiklą.

Atsižvelgiant į finansines savivaldybės galimybes ir į kasmet didėjantį socialinių paslaugų poreikį, tikslinga ieškoti pigesnių socialinių paslaugų. Viena iš socialinių paslaugų užtikrinimo krypčių yra pagalba į namus paslaugos. Tai perspektyvi veiklos plėtros sritis, ekonomiškai palanki ir psichologiškai priimtinausia klientui bei labiausiai individualizuota, o tai reiškia, kad teikiama socialinių paslaugų kokybė yra optimali. Būtina telkti savanorius, bendruomenės narius socialinės pagalbos teikimui.

Socialinių paslaugų poreikis:

35 lentelė

Paslaugų rūšys	Paslaugų pavadinimai	Paslaugų gavėjai
Bendrosios socialinės paslaugos	1. Tarpininkavimas ir atstovavimas. 2. Maitinimo organizavimas. 3. Transporto organizavimas. 4. Sociokultūrinės paslaugos. 5. Asmens higienos paslaugos.	Socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, vaikai, turintys negalią ir jų šeimos, suaugę asmenys, turintys negalią ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys, socialiai remtinis, skurdžiai gyvenančios šeimos ir jų vaikai, kiti asmenys ir jų šeimos
Specialiosios socialinės paslaugos	Socialinės priežiūros paslaugos: 1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas; 2. Intensyvi krizių įveikimo pagalba; 3. Pagalba į namus paslaugos.	Socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, Vaikai, turintys negalią, ir jų šeimos, suaugę asmenys, turintys negalią, ir jų šeimos, kiti asmenys ir jų šeimos
	Socialinės globos paslaugos: 1. Trumpalaikė socialinė globa; 2. Ilgalaikė socialinė globa.	Vaikai, likę be tėvų globos, senyvo amžiaus asmenys, suaugę asmenys, turintys negalią

10. PRIEMONIŲ PLANAS 2015 METAMS

1 tikslas. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse.

36 lentelė

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. Eur	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1. Įgyvendinti neigaliųjų socialinės atskirties mažinimo priemonės, vykdyti neigaliųjų socialinę integraciją	1.1. Neigaliųjų socialinės integracijos 2015 metų programa, patvirtinta Pakruojo rajono tarybos	19 708,00 eurų Būstui pritaikyti Iš jų: - 1 158,00 eurų (sav. b. lėšos) - 18 550,00 eurų (valst. b. lėšos)	Socialinės rūpybos skyrius	- Pritaikytas būstas 2 rajono gyventojams. - Vykdomi neigaliųjų socialinės integracijos renginiai
	1.2. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai	41 835,00 eurų Iš jų: - 3 765,00 eurų (sav. b. lėšos) - 38 070,00 eurų (valst. b. lėšos)	Socialinės rūpybos skyrius	- Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys - Įgyvendinti 4 reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai
2. Įgyvendinti vaiko socializacijos priemonės	2.1. Vaikų gerovės programa, patvirtinta Pakruojo rajono tarybos	(Programų rengėjų, rėmėjų lėšos pagal poreikį)	Vaiko teisių apsaugos skyrius	Parengta ir įgyvendinta Vaikų gerovės programa
	2.2. Vaikų dienos centrų programos, parengtos ir patvirtintos steigėjų	56 398,98 eurų Iš jų: - 19 000,00 eurų (sav. b. lėšos) - 37 398,98 eurų (valst. b. lėšos)	Socialinės rūpybos skyrius	- Įgyvendintos 3 Vaikų dienos centrų programos, finansuotos pagal steigėjo ir savivaldybės sudarytas finansavimo sutartis; - socialinės priežiūros paslaugos suteiktos 65 vaikams iš socialinės rizikos šeimų
3. Rengti ir įgyvendinti sociokultūrinės programos, skatinant aktyvų NVO dalyvavimą	3.1. Socialinė sociokultūrinių paslaugų programa, parengta Socialinės rūpybos skyriaus ir patvirtinta administracijos direktoriaus	5 000,00 eurų Iš jų: - 5 000,00 eurų (sav. b. lėšos), Ir gautos rėmėjų lėšos	Socialinės rūpybos skyrius	- Organizuoti Tarptautinių neigaliųjų, diabeto, baltosios lazdelės dienų paminėjimo renginiai, kalendorinių švenčių renginiai socialinėse įstaigose, kiti rajoniniai socialiniai renginiai ir socialinės stovyklos neįgaliesiems; - sociokultūrinės paslaugos suteiktos 200 rajono gyventojų

2. Tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. Eur	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1. Skatinti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvaciją	1.1. Bendradarbiavimas savivaldybės ir respublikos įstaigų lygmeniu	–	Socialinės rūpybos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinės įstaigos	Gerosios darbo patirties sklaida ir pažinimas, kvalifikacijos tobulinimas
	1.2. Socialinių įstaigų vadovų ir darbuotojų pasitarimai.	–		
	1.3. Socialinių darbuotojų ir specialistų dalyvavimas mokymuose bei seminaruose	–		
	1.4. Rajone vykdomo socialinio darbo viešinimas	–		
2. Plėtoti specialiąsias socialinės priežiūros paslaugas rajono gyventojams	2.1. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas socialinės rizikos šeimoms	85 734,00 eurų <u>Seniūnijų socialiniams darbuotojams</u> Iš jų: 85 734,00 eurų (valst. b. lėšos)	Vaiko teisių apsaugos skyrius, seniūnijos	Seniūnijų socialiniai darbuotojai suteiks socialines paslaugas visoms rajono socialinės rizikos šeimoms
3. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams	3.1. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra savivaldybė, finansavimas (LSPC, KSIJC, PNSPC, VŠĮ Pakruojo ligoninė)	761 836,00 eurų Iš jų: - 649 513,00 eurų (sav. b. lėšos socialinėms įstaigoms) - 100 323,00 eurų (valst.b. lėšos socialinėms paslaugoms(globai) - 12 000,00 eurų (valst.b. lėšos vaiko globai)	Socialinės rūpybos skyrius, Socialinės įstaigos, NVO	Socialinės įstaigos, kurių steigėjas yra rajono savivaldybės taryba, finansuojamos tiesiogiai. Su kitomis socialinėmis įstaigomis, kurių steigėjas nėra savivaldybės taryba, sudarytos socialinių paslaugų lėšų kompensavimo sutartys.
	3.2. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė, finansavimas (Pamūšio parapijiniai VGN, šeimynos)	232 772,00 eurų Iš jų: - 134 772,00 eurų (sav. b. lėšos) - 98 00,00 eurų (valst. b. lėšos vaiko globai ir tiksliniam globos priedui)		
	3.3. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar kitų rajonų savivaldybės	42 000,00 eurų Iš jų: - 15 000,00 eurų (sav. b. lėšos) - 27 000,00 eurų (valst.b. lėšos socialinėms paslaugoms(globai)		

LĖŠŲ POREIKIS PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ 2015 M. PLANUI ĮGYVENDINTI

Lėšų poreikis Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų 2015 m. plano įgyvendinimui: 1 245 283,98 Eur.

Iš jų:

- savivaldybės biudžeto lėšos – 828 208,00 Eur;
- valstybės biudžeto lėšos – 417 075,98 Eur, iš jų:
 - būsto pritaikymui – 18 550,00 Eur,
 - reabilitacijos neįgaliesiems projektų įgyvendinimui – 38 070,00 Eur,
 - vaikų dienos centrų veiklai – 37 398,98 Eur,
 - socialinėms paslaugoms – 127 323,00 Eur
 - vaiko globai ir tiksliniam globos priedui – 110 000,00 Eur,
 - socialinės priežiūros paslaugų pareigybėms – 85 734,00 Eur.

Savivaldybės biudžeto lėšos pagal asignavimų valdytojus:

- Biudžetinės socialinės rajono įstaigos (LSPC, KSIJC, PNSPC) – 649 513,00 Eur;
- Socialinės rūpybos skyriui – 178 695,00 Eur, iš jų:
 - būsto neįgaliesiems pritaikymui – 1 158,00 Eur;
 - reabilitacijos neįgaliesiems projektų įgyvendinimui 3 765,00 Eur;
 - socialinių paslaugų planų – 173 772,00 Eur.

Valstybės biudžeto lėšos pagal asignavimų valdytojus:

- Vaikų dienos centrai – 37 398,98 Eur;
- Finansų skyrius – 85 734,00 Eur;
- Socialinės rūpybos skyriui – 293 943,00 Eur:
 - būsto neįgaliesiems pritaikymui – 18 550,00 Eur;
 - reabilitacijos neįgaliesiems projektų įgyvendinimui 38 070,00 Eur;
 - socialinėms paslaugoms (globai) – 127 323,00 Eur;
 - vaiko globai ir tiksliniam globos priedui – 110 000,00 Eur.

11. REGIONINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIS 2015 M.

38 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Įstaiga	Vietų skaičius
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Pensionatas asmenims, turintiems proto ir psichinę negalią	Ventos socialinės globos namai- 2 Aukštelkės socialinės globos namai- 2 Skemų socialinės globos namai- 1 Linkuvos socialinės globos namai- 5 Jurdaičių socialinės globos namai- 1 Planuojamas naujų vietų poreikis - 3 Iš viso: 14
2.	Trumpalaikė socialinė globa	-	-
3.	Kitos socialinės paslaugos	-	-

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO ŠALTINIAI

39 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Išlaidas (tūkst. Lt)					eurai
		2010	2011	2012	2013	2014	2015 metų planas
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	2 287,9	2 311,4	2 488,6	2 489,29	2 974,8	828 208,00
1.1.	Palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc.	3,74	4,6	4,0	4,04	4,62	4,6
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	676,4	845,10	902,5	926,6	1 179,28	323 057,00
	Iš jų:						
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai	170,8	199,2	199,3	199,3	280,4	85 734,00
2.2.	Asmenų, turinčių sunkią negalią, socialinei globai	247,4	309,7	253,7	331,8	434,28	127 323,00
2.3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokos (įstaigos ir šeimos)	258,2	336,2	449,5	395,5	464,6	110 000,00
3.	ES struktūrinių fondų lėšos	-	-	155,7	167,8	956,36	50 000,00
3.1.	Latlit projektas			155,7	167,8		
3.2.	Rozalimo senelių namai					956,36	50 000,00
4.	Asmenų įmokos už socialines paslaugas	467,3	516,4	563,4	629,6	762,55	256 950,00
	Iš jų:						
4.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	396,5	441,5	488,4	534,5	657,0	227 000,00
4.2.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	64,8	58,7	53,1	59,9	72,1	20 260,00
4.3.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	6,0	16,2	21,9	35,2	33,45	9 690,00
5.	Kitos lėšos (SADM, LR Vyriausybė, NVO ir kt.) Iš jų:	432,6	549,0	486,3	265,05	228,04	79 448,72
5.1.	SADM	97,4	98,1	99,0	80,95	94,99	23 724,72
5.1.1.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	27,5	28,2	29,1	17,05	31,09	5 218,00
5.1.2.	Lygumų vaikų dienos centas	32,8	32,8	32,8	29,0	29,0	8 398,98
5.1.3.	Pakruojo vaikų dienos centras	37,1	37,1	37,1	34,9	34,9	10 107,74
5.2.	NVO	335,2	450,9	387,3	184,1	133,05	55 724,00
5.2.1.	Parapijiniai vaikų globos namai	321,8	443,0	362,0	175,5	130,0	40 000,00
5.2.2.	Lygumų vaikų dienos centas	4,4	5,5	18,5	2,2	0,7	150,00
5.2.3.	Pakruojo vaikų dienos centras	9,0	2,4	6,8	6,4	2,35	724,00
	Iš viso	3 864,2	4 221,9	4 596,5	4 478,34	6 101,06	1 537 663,72

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

12.1. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO ŠALTINIŲ ĮVERTINIMAS

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms finansuoti kasmet vidutiniškai sudaro apie 4% viso savivaldybės biudžeto. Socialinėms paslaugoms finansuoti, infrastruktūrai gerinti, socialinėms programoms vykdyti ieškoma lėšų, dalyvaujama projektinėje veikloje.

13. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO IŠ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO BŪDAI

40 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Išlaidos (tūkst. Lt)				eurai
		2011 metai	2012 metai	2013 metai	2014 metai	2015 metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	-	-	-	-	-
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	2 311,4	2 488,6	2 489,29	2 974,8	823 285,00
	Iš jo:					
2.1.	savivaldybės pavaldumo socialinėms įstaigoms	2 167,4	2 352,6	2 358,12	2 319,2	649 513,00
2.2.	Kitoms socialinių paslaugų įstaigoms: SADM pavaldumo įstaigoms (pagal lėšų kompensavimo sutartis)	26,0	24,6	38,28	50,8	15 000,00
2.3.	Rajono VŠĮ ir NVO socialinėms įstaigoms (pagal lėšų kompensavimo sutartis)	118,0	111,4	92,89	604,8	158 772,00
	Viso socialinėms paslaugoms (1+2)	2 311,4	2 488,6	2 489,29	2 974,8	823 285,00
3.	infrastruktūros, sociokultūrinės ir kitos socialinių paslaugų programos	55,1	2,0	4,2	19,7	4 923,00
4.	ES projekto įgyvendinimui	-	27,4	21,1	956,36	50 000,00
	Iš viso (1+2+3+4)	2 366,5	2 518,0	2 514,59	3 950,89	878 208,00

Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

14. LĖŠOS, REIKALINGOS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PLĖTRAI

Žmogiškųjų išteklių plėtra ankstesniuose socialinių paslaugų planuose nebuvo planuojama. Atsižvelgiant į esamą ekonominę rajono situaciją lėšų didinti darbo užmokesčio fondą nėra. Siekiant teikti kokybiškas paslaugas, išlieka poreikis socialinių darbuotojų kompetencijų didinimui, žmogiškųjų išteklių plėtrai, darbui su senyvo amžiaus žmonėmis, neįgaliaisiais ir socialinės rizikos asmenimis bendruomenėse.

15. SAVIVALDYBĖS FINANSINIŲ GALIMYBIŲ PALYGINIMAS SU NUMATYTŲ PRIEMONIŲ FINANSAVIMU

Savivaldybės biudžete lėšos socialinei veiklai finansuoti yra numatytos. Atsižvelgiant į savivaldybės biudžeto finansinius resursus, pokyčius, socialinių paslaugų planą būtų tikslinga koreguoti. Prioritetą suteikti socialinės globos paslaugų finansavimui.

15.1. SAVIVALDYBĖS ORGANIZUOJAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS

Rajone veikia stacionarias ir nestacionarias socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos – Linkuvos socialinių paslaugų centras ir šio centro padaliniai: Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms ir Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai, šeimynos, vaikų dienos centrai ir kt. Įvertinus asmens poreikius, Socialinės rūpybos skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigas nukreipiami seni ir neįgalūs rajono gyventojai.

Socialinių paslaugų tinklas Pakruojo rajono savivaldybėje suformuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Pagal statistinius duomenis yra pastebimos rajono gyventojų senėjimo tendencijos, todėl kasmet sudaromos eilės vienišų ir neįgalių rajono gyventojų, kurie turi būti nukreipiami į socialinės globos namus. Įvertinant savivaldybės organizuojamas socialines įstaigas, galima teigti, kad rajone sukurta gera socialinių paslaugų

infrastruktūros sistema. Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairioms asmenų grupėms. Socialinių paslaugų teikimo kokybei užtikrinti ir paslaugų poreikiui patenkinti būtina išlaikyti turimus socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų etatus.

Skatinti visuomenines organizacijas teikti bendrąsias socialines paslaugas. Kad būtų galima plėsti socialines paslaugas ir efektyviai naudoti lėšas, būtina ieškoti pigesnių socialinių paslaugų teikimo, pirkimo galimybių. Teikiamų socialinių paslaugų analizė ir detalus vertinimas atliktas 6.1 punkte.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTROS VIZIJA

Ateinančių 2015 metų socialinių paslaugų plėtros vizija – rajono socialinės įstaigos teikia kokybiškas socialines paslaugas rajono gyventojams. Jos patrauklios savo inovatyvumu, socialinių paslaugų kokybe, prieinamumu ir atvirumu visuomenei. Pakruojo rajono socialinės įstaigos veikia pagal suteiktas licencijas.

Pertvarkyta vaikų globos sistema – sumažėjęs globojamų vaikų skaičius institucijose, daugiau vaikų globojama šeimose. Vaiko globa šeimoje – prioritetinė vaiko globos forma.

Sumažėjęs socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius, ženkliai mažesnis vaikų, paimtų iš biologinių šeimų, skaičius. Aktyviai socialinės priežiūros paslaugas teikia Pakruojo J. Krikštytojo parapijos, Lygumų bendruomenės ir Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centrai.

Kokybiškos sociokultūrinės, socialinės paslaugos teikiamos Linkuvos socialinių paslaugų centre ir Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centre. Organizuojamas turiningas gyventojų bei lankytojų užimtumas. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro teikiamos socialinės paslaugos į namus yra prieinamos ir kokybiškos.

17. PROGNOZUOJAMOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Socialinės paslaugos bus organizuojamos pagal poreikius visoms žmonių grupėms: seniems, vienišiams ir neįgaliems asmenims, socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams bei vaikams, likusiems be tėvų globos. Kasdien planuojama suteikti socialinių paslaugų daugiau kaip 300 rajono gyventojų, iš jų per 100 vaikų.

Ilgalaikių socialinių paslaugų neplanuojama didinti, vidutiniškai per mėnesį numatoma šias paslaugas teikti iki 150 gavėjų. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas teikia Pakruojo parapijos vaikų dienos centras, Pamūšio kaimo bendruomenės ir Lygumų bendruomenės vaikų dienos centrai. Dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas teikia Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras. Kasdien šias socialines paslaugas gauna apie 100 rajono gyventojų.

Klovainių, Grikpėdžių ir Rozalimo bendruomenių centruose teikiamos bendrosios socialinės paslaugos seniūnijų gyventojams pagal poreikį.

Prognozuojama, kad, kaip ir kasmet, daugiausia bus suteikta bendrųjų socialinių paslaugų rajono gyventojams. Daugiau dėmesio reikėtų skirti smurtą šeimoje patiriančioms šeimoms.

18. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO AUGIMO PERSPEKTYVA IR NUMATOMAS POKYTIS

Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva nenumatoma, pokytis neprognozuojamas.

Pakruojo rajone savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms finansuoti ir pirkti, didėja. Socialinėms paslaugoms finansuoti kasmet skiriamos lėšos sudaro apie 4 % savivaldybės biudžeto lėšų.

19. IŠTEKLIŲ PROGNOZĖ ATEINANTIEMS 3 METAMS

Išteklių prognozę ateinantiems 3 metams numatyti sudėtinga.

Numatoma, kad pagrindiniai socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai bus savivaldybės biudžetas ir valstybės specialiosios tikslinės dotacijos lėšos.

Įvertinę pastarųjų metų ekonomikos nuosmukį, rajone socialinių paslaugų plėsti nenumatoma. Šiuo periodu svarbu bent minimaliai užtikrinti jau paskirtas socialines paslaugas rajono žmonėms.

20. SIŪLAMOS PLĖSTI REGIONINĖS SOCIALINĖS PASLAUGOS, JŲ RŪŠYS IR PROGNOZUOJAMAS MASTAS

Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes

	<u>Mastas (vietų sk.)</u>
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims su proto arba psichikos negalia	Pagal poreikį
Likusiems be tėvų globos vaikams su negalia, kuriems nustatyti mišrūs raidos ar intelekto sutrikimai	Pagal poreikį

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪROS VYKDYTOJAI IR ETAPAI

Pakruojo rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros subjektai:

- ▶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- ▶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius.

22. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO PRIEŽIŪROS ETAPAI IR ĮVERTINIMO REZULTATAI

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai

41 lentelė

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai	Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros įvertinimo rezultatai	Vertinimo terminai	Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai
Gerosios patirties sklaida	▶ Pasitarimai socialiniams darbuotojams ir specialistams	2015 metai	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius
Socialinių paslaugų analizė	▶ Socialinių įstaigų vadovų pasitarimai	2015 metų I–IV ketvirčiai	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius
Socialinių paslaugų plano vertinimas	▶ Socialinių paslaugų plano ataskaita (parengta ir patalpinta 2016 metų socialinių paslaugų plane)	2016 metų I ketvirtis	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Per metus pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas bus vertinamas iki 2016 m. kovo 1 d. pagal 2015 m. socialinių paslaugų plano

įgyvendintas priemonės. Ataskaita bus pateikta Pakruojo rajono savivaldybės 2015 metų socialinių paslaugų plane.

23. PASIEKTŲ REZULTATŲ, TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ANALIZĖ, NUMATYTŲ VYKDYTI PRIEMONIŲ EFEKTYVUMAS

Pasiekti rezultatai, įgyvendinti tikslai ir uždaviniai bus analizuojami ir tikslinami pasitarimuose, bendrų susirinkimų metu, bendradarbiaujant su socialinių paslaugų įstaigų vadovais bei darbuotojais, seniūnijų socialiniais darbuotojais, nevyriausybinų organizacijų atstovais.

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai, ar įgyvendinamos visos priemonės laukiamiems rezultatams pasiekti, ar skirtos numatytos lėšos. Bus analizuojama ar tenkinamas gyventojų poreikis socialinėms paslaugoms, jei ne – ieškoma alternatyvių paslaugų siekiant sumažinti poreikį kuriai nors paslaugų rūšiai. Taip pat bus kontroliuojama, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendinamos, jei ne – analizuojamos priežastys.

Atliekant plano priežiūrą ar vertinant numatytų priemonių efektyvumą, bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius.

Vertinant vykdomų numatytų priemonių efektyvumą, bus vadovaujamosi Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais.
